

Seimas priėmė tiesioginio valdymo įstatymą

Vilnius, kovo 28 d. (Elta) — Antradienį Seimo posėdyje priimta įstatyma „Dėl Respublikos miestų ir rajonų laikino tiesioginio valdymo“ numatyta, kad savivaldybių institucijoms priėmus sprendimus, kuriais vėsinamas ir šalies teritorijos vientisumą ar pažeidžiama Konstitucija, šiose vietovėse Seimas laikinai gali nutarti paskirti Vyriausybės įgaliotini, atliksiantį tarybos ir valdybos pirmininko pareigas.

Ši įstatymą pristatęs Seimo

narys Petras Papovas, teigia, kad toks dokumentas reikalingas tam, kad „savivaldoje nebūtų bevaldiškumo“, kad būtų laiduotas pastovus valdymas, kad tam tikruose administraciniuose vienetuose „nebūtų kuriama atskira respublika“.

Per penkerius Lietuvos nepriklausomybės metus tiesioginis valdymas buvo įvestas Vilniaus rajone, Visagino apylinkėje bei keliuose kituose administraciniuose vienetuose, nes šių vietovių vietos valdymo organai siekė autonomijos.

Šleževičius viliasi, kad pavyks glaudžiau bendradarbiauti su dešiniuosiais

Vilnius, kovo 28 d. (Elta) — Komentuodamas savivaldybių tarybų rinkimus, Lietuvos ministras pirmininkas Adolfas Šleževičius vakariniame plenariame Seimo posėdyje antradienį teigė, jog Savivaldybių tarybų rinkimai parodė esą gana didelę mūsų šalies gyventojų dalis pritaria šiuo metu vykdomoms ekonominėms ir politinėms reformoms, todėl visai be reikalo skubama ir siūloma surengti priešlaikinius rinkimus.

Adolfas Šleževičius taip pat pareiškė tikintis, kad pavyks glaudžiau bendradarbiauti su rinkimuose daugiausiai balsų surinkusiomis dešiniuosiomis partijomis, bei pažymėjo, jog rinkimai įteisingi ne tik garbė, bet ir atsakomybė.

Parlamentarų teigimu, pagal

užsienio investicijų apimtį vienam gyventojui Lietuva nuo Estijos atsilieka 10 kartų. Vyriausybės vadovas sakė, kad investicijos šiose valstybėse nelygintinos. Jis informavo, jog 85% visų nepriklausomybės metų investicijų į Lietuvą suplaukė per pastaruosius dvejus metus. Šiais metais, pasak premjero, Lietuvoje vykdomi ypač svarbūs užsienio investicijų projektai: finansuojama Klaipėdos naftos terminalo statyba, užsienio kompanijos apmoka Šiaulių aerodromo rekonstrukciją, bendradarbiauja Lietuvos ir Danijos naftos kompanijos. Lietuva tapo viena patraukliausių užsienio investuotojams valstybių tarp Baltijos ir Vyšegrado šalių, teigė ministras pirmininkas Adolfas Šleževičius.

Lietuvos prezidentas lankosi Ukrainoje

Vilnius, kovo 28 d. (Elta) — Lietuvos ir Ukrainos prezidentai Algirdas Brazauskas ir Leonidas Kučma antradienį Kijeve daugiau kaip valandą trukusiam susitikime aptarė šalių santykius ir bendradarbiavimo perspektyvas ateityje. Prezidentai susitarė toliau plėtoti šalių ryšius ekonomikoje, kultūroje, kitose srityse.

Prezidentas Algirdas Brazauskas atvyko į Ukrainą su oficia-

liu dviejų dienų vizitu antradienį, baigęs panašų vienos dienos vizitą Moldovoje.

Po prezidentų pokalbio įvyko Lietuvos ir Ukrainos delegacijų susitikimas. Jo rezultatai antradienio vakarą užfiksuoti keliuose dokumentuose: deklaracijoje dėl Lietuvos ir Ukrainos bendradarbiavimo gilinimo, vyriausybės sutartyje dėl vizų režimo panaikinimo piliečiams, turintiems diplomatinį arba tarnybinius pasus, Lietuvos ir Ukrainos Konsulinėje konvencijoje.

Lietuvoje avarijose žūsta daugiau žmonių, negu kitur

Vilnius, kovo 28 d. (Elta) — Kas penkta autoavarija Lietuvoje baigiasi žmogaus mirtimi, tuo tarpu Europoje žūva apytiksliai tik kas trisdešimtas ir avariją patekęs žmogus. Lietuvos susisiekimo ministro Jono Biržiškio nuomone, tokia situacija Lietuvoje yra dėl to, kad per 50 okupacijos metų mūsų žmonės buvo įtikinti, kad visais atvejais jais privalo pasirūpinti valstybė.

Antradienį Lietuvos Mokslų Akademijoje surengtoje mokslinėje konferencijoje dėl kelių avarijų Lietuvoje įvyksta daugiau nei civilizuotose šalyse. Į konferenciją susirinkusių vyriausybės atstovų, mokslininkų, kelių policininkų bei gamybininkų nuomone, dėl to kalta žema Lietuvos vairuotojų bei kitų eismo dalyvių kultūra.

Londono meras lankosi Lietuvoje

Vilnius, kovo 28 d. (Elta) — Antradienį ministras pirmininkas Adolfas Šleževičius priėmė Londono miesto merą Christopher Walford, jau trečią dieną viešintį Lietuvoje.

Susitikime buvo plačiai kalbama apie bendrą žmonių, bankų filialų steigimą Lietuvoje. Svečių delegacija papasakojo, jog Didžioji Britanija jau trečius metus naudoja oremulsioną ir yra pirmoji šalis pasaulyje pagal jo naudojimą. Pasak ju, tai 20 procentų pigesnis naftos pakaitalas. A. Šleževičius sakė, kad Lietuva taip pat planuoja naudoti oremulsioną, o gauti jį žadama iš Venesuelos. Buvo aptarti ir elektros gamybos bei jos eksporto reikalai. Didžiojoje Britanijoje viena kilovatvalandė kainuoja apie 10-12 JAV centų,

Kuwaitas iškasė 16 pėdų pločio ir 10 pėdų gylio griovį savo pasienyje su Iraku, tad sunku įsivaizduoti kaip šiuo metu Irako įkaitais laikomi du amerikiečiai galėjo netyčia įvažiuoti į Irako teritoriją, sako Irakas. Irako teismas šeštadienį jį nuteisė aštuoneriems metams kalėjimo, motyvuodamas, kad jie pasiūstė sabotazą, šnipinėjimo arba kitokiai politinei misijai. JAV Baltieji rūmai ir Valstybės departamentas tvirtina, kad amerikiečiai McDonnell-Douglas lėktuvų įmonės tarnautojai, aptarnaujantys šios firmos lėktuvus Kuvaite, neturėjo jokių slapto pavedimų. Jie ieško Jungtinių Tautų bazės pusę mylios į pietus nuo Irako sienos, kur norėjo aplankyti pažįstamą daną draugą. Ieškodami kelio atšakos, jie važiuo keliu ir buvo praleisti tiek Jungtinių Tautų, tiek ir Irako pasienio tarnautojų. Už poros minučių susigaudė, kad ju tikslas buvo Kuvaite pusėje, bandydami grįžti į Kuvaitą, jie buvo suimti. Irakas dabar jau pripažįsta, kad jie nebuvo šnipai, bet kad jie tyčia buvo pasiūstai sukurti incidentą iš kurio susidarytų pretekstas pratęsti Jungtinių Tautų sankcijas prieš Iraką. Manoma, kad norima juos naudoti įkaitais išsiderant sankcijų užbaigimą.

Lenkijos laikraščiai piktinasi Lietuvos lenkų politika

Vilnius, kovo 21 d. (LA) — Pagrindiniuose Lenkijos laikraščiuose kovo 20 d. plačiai buvo aprašytas Vilniuje įvykęs Lietuvos Lenkų Sąjungos suvažiavimas.

Kaip rašo „Lietuvos aidas“, visų rašinių autoriai sutarė dėl vieno: suvažiavimas buvo „vienos partijos — Lietuvos Lenkų Rinkimų Akcijos“ mitingas, kuriame tie lenkai, kurie savivaldybių rinkimuose dalyvauja lietuviškų partijų sąrašuose, apšaukti išdavikais ir jiems pasiūlyta nespainioti po kojų. „Rinkimų Akcijos pirmininkas Jan Senkevič tuos žmones apšaukė apgavikais, žmonėmis, kurie bando pasikasti po pamatais, priima pinigų iš Lenkijos ir iš visur“, rašo „Gazeta Wyborcza“.

Nepasitenkinimą Lietuvos Lenkų Sąjungos vadovų pareiškė kaimais suvažiavime reiškia visi suvažiavime dalyvavę Lenkijos laikraščių žurnalistas. Visada jau labai antilietuviškai nusiteikęs Vlodzimierz Sochacki laikraštyje „Życie Warszawy“ atkreipia dėmesį į tai, kad Lenkų Sąjunga „priėmė nutarimą, smerkiantį tuos lenkus, kurie rinkimuose kandiduoja lietuviškose partijose, nes jie nesugebės tinkamai atstovauti lenkų interesams. O Jan Senkevič pasakė, kad tiems žmonėms reikalinga psichiatro pagalba“.

„Jo vadovaujama partija“, piktinasi žurnalistas, „savo sąrašuose iškelė ne tik lenkus. Didelę dalį kandidatų sudaro rusai, tarp jų ne mažas būrys jėdinistinių, kurie ilgus metus kovojo prieš Lietuvos nepriklausomybę ir Sovietų Sąjungos išsaugojimą“. „Gali

o Lietuvoje — 4 JAV centai gyventojams ir 3 centai įmonėms. Po susitikimo su ministru pirmininku Adolfu Šleževičiumi Didžiosios Britanijos delegacija susitiko su Lietuvos Banko vadovu Kaziu Ratkevičiumi, dalyvavo spaudos konferencijoje.

Po to delegacija išvyko į Taliną.

paašikėti, kad Lietuvos lenkais iš esmės yra ir rusai“, kandžiai pastebė „Rzeczpospolita“.

Tas pats laikraštis cituoja Lietuvos Lenkų Sąjungos pirmininką Ryšard Macekianec, kuris „nepagalėjo negražiu žodžių tiems, kurie rinkimuose dalyvauja LDDP sąraše“. „Visi žinome kaip anksčiau vadinosi valdančioji partija“, vengdamas ištarti žodį „komunistai“, piktinosi jis. Tiesa, pats Macekianec savo metu buvo partinės kontrolės vadovu, o jo biografijoje po rubrika „išsilavinimas“ įrašyta „Leningrado aukštoji partinė mokykla“.

Tuo tarpu „Rzeczpospolita“, baigdama savo ataskaitą apie Lietuvos Lenkų Sąjungos suvažiavimą, cituoja rubrinėje nuogrįstus vieno jo dalyvio žodžius. Jis klausė, „ar tai buvo Lenkų sąjungos, ar TSKP XVII suvažiavimas?“

(Beje, kovo 27 d. neoficialiomis žiniomis, Vilniaus rajono taryboje iš 27 vietų 19 laimėjo Lietuvos Lenkų Rinkimų Akcijos kandidatai. Po keturias vietas laimėjo Tėvynės Sąjungos ir Valstiečių Partijos kandidatai. — Red.)

Seimo nariai domėjosi Lenkijos patirtimi su Europos Sąjunga

Vilnius, kovo 21 d. (LA) — Lietuvos Seimo delegacija ryšiams su Europos Parlamentu ketina ir ateityje domėtis integracija į Europos Sąjungą pasirinkusių kaimyninių valstybių patirtimi. Šiuo tikslu Seimo nariai kovo vidury lankėsi Lenkijoje ir susitiko su Lenkijos vyriausybės Europos integracijos reikalų įgaliotiniu, valstybės sekretoriumi pavaduotoju Jacek Saryusz bei bendra Lenkijos ir Europos Sąjungos parlamentine komisija vadovaujama Seimo deputato Jan Borkowski.

Kovo 20 d. spaudos konferencijoje Vilniuje Lietuvos delegacijos pirmininkas, LDDP frakci-

kinta Lietuvos Lenkų Sąjungos vadų kritika Lenkijos žurnalistų adresu. Apie žurnalistus buvo sakoma, kad jie „per pastaruosius metus neparašė nė vieno gero žodžio apie Lietuvos lenkus“.

Komentuodamas šį faktą, katalikų dienraštis „Slowo“ rašo: „Turbūt šiuo atžvilgiu Macekianec neteisus taip tvirtindamas. Tačiau sutinkame su tuo, jog lenkų bendruomenė savivaldybių rinkimuose turi eiti drauge, kad suvienytą visą lenkišką Lietuvos potencialą ir regioniniu, ir visos šalies mastu. Kova dėl statuso, kurį turi Lenkijos vokiečiai, reikalauja ne tik tautinio atgimimo, bet ir geležinės drausmės“.

Tuo tarpu „Rzeczpospolita“, baigdama savo ataskaitą apie Lietuvos Lenkų Sąjungos suvažiavimą, cituoja rubrinėje nuogrįstus vieno jo dalyvio žodžius. Jis klausė, „ar tai buvo Lenkų sąjungos, ar TSKP XVII suvažiavimas?“

(Beje, kovo 27 d. neoficialiomis žiniomis, Vilniaus rajono taryboje iš 27 vietų 19 laimėjo Lietuvos Lenkų Rinkimų Akcijos kandidatai. Po keturias vietas laimėjo Tėvynės Sąjungos ir Valstiečių Partijos kandidatai. — Red.)

Ukraina panaikino Krymo konstituciją ir prezidentūrą

Vilnius, kovo 21 d. (LA) — Ukrainos sostinėje Kijevas užbėgo už akių Krymo sostinei Simferopolui, kai netikėtai perkėlė klausimo dėl politinės ir teisinės padėties Kryme svarstymą iš kovo 23 d. į kovo 17 dieną, rašo „Lietuvos aidas“.

Ilgai trunkantis Ukrainos ginčas su Krymu, siekiančiu atsiskirti nuo Ukrainos ir prisijungti prie Rusijos, pasiekė kulminaciją kovo 17 d., kai Ukrainos parlamentas balsavo už Krymo konstitucijos ir prezidento institucijos panaikinimą. Ukrainos parlamentas taip pat panaikino daug Krymo parlamento priimtų įstatymų ir nusprendė paduoti į teismą Krymo prezidentą Jurij Meškov už tarnybinių įgaliojimų viršijimą.

Pakeistas ir respublikos statusas. Dabar tai — administracinė teritorinė autonominė Ukrainos sudėtyje. Karinio laivyno uostas, Sevastopol, kuriuo naudojasi Rusija, jai nepriklauso. Ukrainos Aukščiausioji Taryba turi teisę pirma laiko nutraukti Krymo parlamento įgaliojimus. Krymas sugrąžintas į tą būseną, kurioje buvo po Krymo referendumo 1991 metų sausio 20 dieną, kai buvo atkurta Krymo autonomija.

Krymo deputatai reagavo į Ukrainos parlamento priimtus sprendimus ir kovo 18 d. pagrasino surengti referendumą dėl Krymo nepriklausomybės. Šio pusiau autonominio Ukrainos pietinio pusiasalio gyventojų 67% yra rusakalbiai.

Kijevas veikė greitai. Ukrainos deputatai dar tebebalsavo už Krymo Konstitucijos panaikinimą, kai Krymo prezidento Jurij Meškov kabinete buvo išjungtas telefonas, į padangę pakilo lėktuvas, kurio salone buvo vidaus reikalų ministro pavaduotojo Valerij Černyšov prižiūrimi pora šimtų greitojo reagavimo būrio „Berkut“ kovotojų. Simferopolyje jie tuoju pat perėmė televizijos ir radijo pastato apsaugą, sustiprino nacionalinės gvardijos patrulius gatvėse aplink Krymo parlamentą.

Krymo gyventojai į šiuos įvykius reaguoja kol kas vangiai: daugeliui atsibodo nesibaigiantys vaidai valdžios struktūrose. Nuverstas Krymo prezidentas Jurij Meškov atidėjo planus vykti į Maskvą prašyti Rusijos paramos Krymo nepriklausomybei nuo Ukrainos, pranešė

žinių agentūra Interfaks.

Tačiau Rusijos premjero pavaduotojas Oleg Soskovec vyks dviem dienoms į Kijeva, nors Krymo parlamentas prašė jį atšaukti šią kelionę. Soskovec turi galutinai suderinti Rusijos ir Ukrainos bendradarbiavimo sutartį. Šio mėnesio pabaigoje ją pasirašys abiejų šalių prezidentai. Rusija nenori atšaukti šio vizito, nes bijo, kad Ukraina nepersigalvotų dėl sutarties. Šios derybos Rusijai labai svarbios: ji tikisi išskovoti teisę naudotis Krymo Sevastopolio uostu kaip Juodosios jūros laivyno base.

Krymas buvo Rusijos dalis iki 1954 metų. Tais metais Nikita Chruščiovas atidavė pusiasalį Ukrainai. Šis atidavimas neturėjo jokios reikšmės iki 1991 metų, kai Ukraina paskelbė nepriklausomybę nuo Sovietų Sąjungos. Nuo to laiko Krymo rusakalbiai visai stengiasi atsiskirti nuo Ukrainos ir suartėti su Rusija, net visai prieš prisijungti.

Kazachstane įkurtas „Liaudies parlamentas“

Almaty, kovo 15 d. (Reuter) — Kazachų deputatai, maistaujantys prieš prezidento Nursultano Nazarbajev sprendimą paleisti šalies parlamentą kovo 15 d. įkūrė alternatyvų „liaudies parlamentą“.

Iš 177 pakeistojų parlamento deputatų 100 mėgins įsiregistruoti kaip oficiali organizacija. Kazachstano prezidentas paleido parlamentą po to, kai konstitucinis teismas pripažino neteisėtus jo rinkimų rezultatus ir išpareigojo paskelbti naujus rinkimus.

Rusijos užsienio reikalų ministerijos nuomone, vidaus politinė padėtis Kazachstane yra susijusi su vidaus raida šioje šalyje, pareiškė per spaudos konferenciją Rusijos Užsienio reikalų ministerijos informacijos ir spaudos departamento direktorius Grigorij Karasin. Jis tikisi, kad dabartinis parlamento krizė bus sureguliuota konstituciniu būdu. Pasak diplomato, Rusija su pasitenkinimu sutiko Kazachstano pareiškimą, kad bus išsaugoti visi tarptautiniai įsipareigojimai ir bus nuosekliai plėtojamas bendradarbiavimas su užsienio šalimis ir tarptautinėmis organizacijomis.

mausia turėtų užsiimti prie Seimo Užsienio reikalų komiteto įkurtas Europos pakomitetis integracijos į Europos Sąjungą problemoms spręsti.

Tačiau, pasak kito delegacijos nario, Demokratų frakcijos seniūno Sauliaus Pečeliūno, Lietuvai taip pat reikės įkurti panašią kaip Lenkijoje vyriausybę instituciją, kuri užsiimtų šiuo procesų koordinavimu. Pečeliūnas taip pat pažymėjo, kad būtini kontaktai ne tik su integracijos siekiančiomis, bet ir tikrųjų ES narių šalių parlamentais, nes asociacijos sutartį su Europos Sąjunga turės ratifikuoti visų šių šalių parlamentai. Artimiausia panaši Lietuvos parlamentarų kelionė planuojama į Vengriją.

Paklaustas, ar Lenkijoje buvo aptariama žemės pardavimo užsieniečiams problema, Karosas

KALENDORIUS

Kovo 29 d.: Kotryna, Bertoldas, Almantė, Kernius, Manvydas. 1869 m. gimė kompozitorius Juozas Naujalis. 1922 m. pradėta Lietuvos žemės reforma.

Kovo 30 d.: Marijonas, Zosimas, Danulis, Meda.

SKAUTYBĖS kelias

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

PRISIMINĖM DR. MARIJĄ GIMBUTIENĘ

Akademinio Skautų sąjūdiu Los Angeles skyrus metinę sveiką š.m. kovo 12 d. pašventę prisiminimui ir pagerbimui 1994 m. vasario 2 d. mirusios mūsų narės dr. Marijos Alseikaitės-Gimbutienės. Dr. Živilės Gimbutaitės pakviesti susirinkome velionės namuose, kuriuose, ypač jos darbo kambaryje, gyva sesės Marijos dvasia — knygose ir albumuose.

Sueigą pravedė ilgametė, veikli skyriaus pirmininkė fil. Birutė Viskantienė. Trumpai aptarus einamuosius reikalus, supažindino su viešnia iš Lietuvos, Seimo nare, Lietuvos Mokytojų profesinės sąjungos pirmininke Romualda Hofertiene.

Antroji sveikųjų dalis, prisimenant velionę dr. M. Gimbutienę, pradėta susikaupimo minute. Dr. Algirdas Avižienis, ilgametis U.C.L.A. profesorius ir velionės kolega tame pačiame universitete, trumpai papasakojo apie velionę, jos pirmuosius žingsnius Los Angeles ir pasiekimus archeologijos srityje.

„1962-63 metais mums labai rūpėjo, kad UCLA būtų įvesta lietuvių kalba. Ieškojom kalbininkų, kurie galėtų dėstyti, de ja vietinių tarpe neradom. Staiga išgirdom, kad į UCLA atvyksta žinoma archeologė prof. Marija Gimbutienė. Nutarėm jos prašyti, kad padėtų, bet ji pati pasisakė, kad čia atvykusi su mintimi, kad lietuvių kalba būtų įvesta. Tas įvykis parodo, kiek jai svarbi buvo lietuvių kalba, nes jos specialybė buvo archeologija ir mitologija. Ji netgi užsėdėjo sau papildomą darbą — įvesti lietuvių kalbą, ją dėstyti, kvieisti kitus jai padėti. Per ją buvo „priklaustas“ ir Tomas Venclova, kuriam tuo laiku buvo sunku pragyventi Amerikoje, neturint pastovaus darbo. Dr. Gimbutienės dėka, jis buvo pakviestas į UCLA kur dėstė lietuvių kalbą ir, tokiu būdu, rado būdą pergyventi kritišką laiką.

Turbūt, prieš trisdešimt metų, prisimenu, kad akademikai skautai susirinko Topangoj, kai gerbiama Marija čia nusipirkė namus. Pastatas buvo šiek tiek apgriuves, — kieme daugybė pasenusios, niekam tikusios statybinės medžiagos, kuria viskas buvo užversta. Tai mes, čia susirinkę, tą karštą dieną krovėm, tempėm, nešėm ir išvalėm visą kiemą, o mūsų miela Marija buvo mums paruošusi šaltų gėrimų šiame paprastame name-lyje. Taigi pažintis ir ryšiai su skautais yra labai ilgi ir mums svarbu nepamiršti, kad ji mums yra labai artima asmenybė.

Aš, kaip profesorius, galiu visai ką kita pasakyti: man visai aišku, kad Marija Alseikaitė-Gimbutienė, reikia nepamiršti, kad iš Alseikų giminės kilusi, yra žinomiausia lietuvių moteris mokslininkė visam pasaulyje ir lietuvių tautos gyvenimo istorijoje. Kai Vytautė Didžiojo universitetas svarstė garbės daktaro pripažinimą Marijai Gimbutienei, jokia klausimo nebuvo, kad ji yra iškiliausia moteris ir universitetui būtų didelė garbė, jei ji daktarata priimtų. (1993 m. dr. Gimbutienė, jau paliesta vėžio ligos, nuvyko į Kauną dalyvau-

ti išklmėse, v.b.). Svarstymas dar buvo surasti antrą moterį, — galėtume (dr. Avižienis tuo metu buvo VDU rektorium v.b.) tada pripažinti dvi. Visi profesoriai kraipė galvas, galvojo, bet nerado nei tarp gyvų, nei tarp praeities mokslininkų nei vienos, kuri būtų pasaulyje pasiekusi tokį lygį. Tai svarbus reiškinys. Lenkai giriasi Skladowska-Currie, kuri, galbūt, didele dalim Nobelio premiją gavo dėl to, kad ji buvo žmona prancūzų mokslininko P. Currie. Mūsų brangi Marija visus savo mokslinius laimėjimus pasiekė pati. Jos pasiekimai Lietuvoje gerai pripažinti, jos vardu pavadinta gatvė. Manau, kad jos darbai bus rūpestingai surinkti, išleisti. Jos darbai ir pasiekimai taps pavyzdžiu visiems lietuviams, ypač merginoms ir moterims, kad įmanoma daug pasiekti mokslo gyvenime, jei turi tikslą ir jo tikrai sieki“.

Dr. Avižienis trumpai suminėjo velionės biografiją, ilgiau sustodamas prie jos darbų UCLA, kuriame profesoriavo nuo 1963 m. iki išėjimo į pensiją 1990 m., dėstė Europos archeologiją. Esą, dr. Gimbutienė nepasitenkindama vien tik teorijomis, suorganizavo ir vadovavo penkiems svarbiems archeologiniams kasinėjimams pietryčių Europoje: šiaurinėje Graikijoje ir Makedonijoje (tuometinės Jugoslavijos provincijos). Kasinėjimo išvykos atsilikusių kraštų provincijose — ne pyragai. Reikėjo daug pasišventimo, kantrybės ir sugebėjimo prisitaikyti prie labai primityvių sąlygų, bet tas neatgrasino dr. Gimbutienės. Įvykis Graikijoje parodo kiek ji buvo atsidavusi savo profesijai, kur koncentravosi jos mintys. Baigius kasinėjimus, sudėjo iškaseną į laivą, gatvėje pastatė automobilį, kuris buvo labai reikalingas ekspedicijai, užrakinio, įsėdė į laivą plaukiantį į Italiją (iš ten lėktuvu į Ameriką) ir išplaukė... Visai negalvodama apie atskaitomybę universitetui už prarastą mašiną.

Po įdomios dr. Avižienio kalbos, fil. dr. Živilė Gimbutaitė rodė skaidres iš velionės gyvenimo, pradedant ankstyva jos vaikyste. Šioje sveigoje išgirdome ir pamatėme daug įdomybių, neaprašytų lietuvių nei amerikiečių spaudoje, ilgai liks mūsų atmintyje. Losangeliečiai prisimename dr. Gimbutienę, ne vien kaip pagarsėjusią lietuvių mokslininkę, — prisimename ją kaip švelnios širdies, visiems draugišką moterį su nuolatine šypsena veide.

Sueigos metu susipažinom su šešiais studentais iš Lietuvos (Vilties Jatulienės pastangomis studijoms priimtais į Thomas Aquinas kolegiją Santa Paula, CA. Tai — Adomaitis Vytautas, Binkis Žyngintas, Rubavičiūtė Aukšutė, Valentinaite Asta, Vitkauskas Vilmantas ir Vyšniauskas Gintautas. Juos materialiai parėmė ASS „Vydūno fondas“. Akademinis Skautų sąjūdis nėra klubas, kurio nariai (visi baigę aukštąjį mokslą), susirenka, išgeria kavutės ir viskas. Los Angeles skyrius, gal negausus nariais, bet vienas iš

Jaunesniųjų skautų, čiu chorelis, vadovaujamas N. Benotienės, š.m. vasario 5 d. gieda šv. Mišiose Lietuvos Kankinių šventovėje, Toronte, „Rambyn“ ir „Šatrijos“ tuntams švenčiant Lietuvos Nepriklausomybės šventę.

KAZIUKO MUGĖ TORONTE

Kaziuko mugė š.m. kovo 5 d. buvo švenčiama gražiai papuošose Priskėlimo parapijos salėse. Salių papuošimų mintis — „Gamta“.

Draugovėms prie paviljonų išsirikiavus, tuntininkas s. M. Rusinas pakvietė tuntų dvasios vadovą — kleboną s. kun. Augustiną Simanavičių, OFM, Kanados rajono vadą jps. R. Sriubiskį ir rajono Seserijos atstovę ps. J. Batūrienę atrišti juostų mazgus — atidaryti mugę.

Po atidarymo, tuntininkas s. M. Rusinas pranešė, kad „Šatrijos“ skautų tunto tuntininkė s. Vida Senkuvienė ir jos sūnus Aidas yra jau pasiruošę išvykti į Lietuvą pas vyrą ir tėvą vs. A. Senkų, buvusį „Rambyn“ skautų tunto tuntininką. Su išvykstančiais „Rambyn“ tunto vardu atsisveikino tunt. s. M. Rusinas, o „Šatrijos“ tunto t-kes pavaduotoja ps. I. Paskauskienė. Seserį Vidai buvo padėkota už gerą vadovavimą, palinkėta sėkmės Lietuvoje ir įteikta dvi puokštės gėlių.

Po atidarymo ir atsisveikinimo su Lietuvos išvykstančiais, skautai ir skautės dalyvavo šv. Mišiose, aukotos klebono, skautininko kun. Aug. Simonavičiaus, OFM, kun. E. Jurgučio, OFM, ir svečio kunigo iš Lietuvos. Giesmėms vadovavo muzikė s. Dalia Viskontienė ir muz. D. Radtkė. Skaitinius skaitė vyr. skautė vsl. Indrė Viskontaitė. Aukos nešė tunt. s.

veikliųjų: jo nariai — akademikai skautai dalyvauja visuomenės veikloje, daug padėjo atsikurti Kauno Vytautė Didžiojo universitetui (dr. A. Avižienis), padėjo ir padeda atsikuriantiems Lietuvos skautams, nepamiršdami ir svarbių reikalų kitose srityse.

Per mažai turime literatūros anglų kalba iš sovietų okupacijos ir jų melų laikotarpio, — akademikai surado Vilniaus archyvuose fil. Mykolo Naujokaičio tarymo bylą, kuri toli, toli, nuo tiesos. Byla, rašyta rusų kalba, bus išversta į anglų kalbą su Naujokaičio išrašais kaip iš tikrųjų buvo, kaip tikrai vyko tardymas, ir išleista, sten-

M. Rusinas, vilkiukas ir paukštytė. Gražų pamokslą apie šv. Kazimierą pasakė kun. Edis Putrimas.

Po Mišių skautai ir skautės grįžo į sales ir maloniai aptarė savo gausius svečius. Lankytojai vaišinosi tėvų komiteto paruoštais lietuviškais valgiais. Nemaža eilė buvo ir prie skautininkų, u laimikių stalo, kur visi bilietai buvo laimingi. Šiuos laimėjimus suorganizavo s. V. Grybiene. Birutės vyr. skautė draugovė pasižymėjo rankdarbiais — juostomis ir lelemis. Gražiausiai papuošti paviljonai buvo skautėjų, vadovaujamų vyr. skautės vsl. I. Viskontaitės ir skautų, vadovaujamų ps. R. Kalendros. Jie laimėjo pirmas vietas ir gavo dovanas. Tiekimo skyrius, vadovaujamas ps. Alvinio ir Silvijos Kišonų, aprūpino įvairiais skautiškais reikmenimis. „Romuvos“ stovyklavietės paviljone buvo priimama nario mokesčiai ir aukos. Visi paviljonai, nuo vilkiukių ir paukštyčių iki skautų vyčių, vyr. skautėjų ir skautėjų, čiu puikiai atrodė.

Mugėje nuotaika kėlė „Gintaro“ ansamblio orkestras, vadovaujamas T. Pabrėžos su smuikininke R. Milkienė, V. Ramanasjumi, M. Gabriu ir J. Kamasajumi.

Mugę aplankė LSS VS pavaduotojas vs. R. Otto. Buvo svečių ir iš Lietuvos.

KAZIUKO MUGĖ WORCESTER, MA

Skautai ir skautės Worcesteryje savo tradicinę Kaziuko mugę ruošia š.m. balandžio 9 d. Maironio Parke, Shrewsbury, MA. Visuomenė kviečiama atsilankyti, pabendrauti su skautais ir skautėmis, papietauti, pasigerėti ir įsigyti lietuviškų rankdarbių, gintaro papuošalų, išbandyti laimę įvairių laimikių loterijoje. Visi kviečiami

KONKURSAS

Prel. ps. Juozas Prunskis yra labai sužavėtas lietuviška skautų spauda. Jis yra pasi- ryžęs rašančius skautus kiekvienais metais apdovanoti atžymėjimais už rašinius skautišką ar religinę temą. Šiam tikslui yra įsteigtas prel. ps. Juozo Prunskio vardo fondas, jo paskirta 8,000 dol. suma, kurią administruoja Vydūno fondas.

Šiuo yra skelbiamas rašinių konkursas, kuriame kviečiami dalyvauti visi akademikai skautai, vyresniosios skautės ir skautai vyčiai. Rašinio tema yra: „SKAUTO PREIGOS DIEVUI IR TĖVYNEI“. Rašiny- ns privalo būti parašytas mašinėle išretinimais eilutėmis, 4 puslapių (minimum) apimties, pasirašytas slapyvardžiu. Atsi- rama, užkljuotame voke įrašoma tikroji autoriaus pavardė, adresas, telefonas, skautiško vieneto pavadinimas. Rašinius iki š.m. spalio 1 d. siųsti adresu: Vydūno Fond. Rašinių konkur- sas, 14911 E. 127th Street, Lemont, IL 60439. Rašinius įvertins sudaryta komisija. Jos sudėtis bus paskelbta vėliau. Už rašinius bus skiriami trys atžymėjimai: \$250 pirmajam atžymėtam rašinio autoriui, \$150 antrajam, \$100 trečiajam.

Esame didžiai dėkingi prel. ps. J. Prunskui už dėmesį lietuviams skautams ir įsteigimą fondo, kuris ilgus metus primins jo steigėją ir kasmet gvildens svarbias mintis per skautišką spaudą, paskleis jas po pasaulį išblaškytiems.

VYDŪNO FONDAS

Milosz ir kitų garsių poetų, nes jo kūryba verta pasaulio dėmesio.

Valerija Baltušienė

Studentai iš Lietuvos su globėjais — V. Jatulienė, prof. A. Avižienis ir dr. Ž. Gimbutaitė Los Angeles akademikų skautų sveigoje. Iš k.: I eil. — Viltis Jatulienė, Aukšutė Rubavičiūtė, Asta Valentinaite, dr. Algirdas Avižienis, dr. Živilė Gimbutaitė ir ASS skyr. pirm. fil. Birutė Viskantienė. II eil. — Gintautas Vyšniauskas, Tomas Maknickas, Vytautas Adomaitis ir Žyngintas Binkis

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mazinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesį, pažymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą (Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant į užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.000	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausias redaktorė Danutė Bindokienė
Administratorius Pijus Stončius
Moderatorius kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišunčiamos, gavus prašymą ka nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

STOVYKLOS

Birželio 2 - 4 d. — Čikagos skautijos Jamboree '95.
Birželio 17 - 25 d. — Detroito skautijos stovykla Dainavoje, netoli Manchester, Mich.
Liepos 22 d. - rugpjūčio 5 d. — Čikagos skautijos stovykla Rako stovyklavietėje, Custer, Mich.

ASS REKOLEKCIJOS LEMONTE

Akademinio Skautų sąjūdiu Čikagos skyriaus Gavėnijos rekolekcijos š.m. balandžio 13-15 d. vyks Lietuvių centre, Lemonte, tokia tvarka:

Did. ketvirtadienį — 7:30 v.v. Bočių menėje.
Did. penktadienį — 7:30 v.v. Pal. J. Matulaičio misijos koplyčioje.
Did. šeštadienį — 6:30 v.v. Pal. J. Matulaičio misijos koplyčioje.
Visi ASS nariai kviečiami dalyvauti.

Kab. 312-735-4477;
Rez. (708)246-0067; arba (708)246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBE — NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to
diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už
priemamą kainą. Pacientai priimami
absoliučiai punktualiai. Susitarimui
(kalbėt angliskai) tel. 708-422-8260

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBE — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd 3 v. p.p. 7 v.v. antrd. 12.30-3 v.p.p.
trečd. uždaroma, ketv. 1-3 v.p.p.
penkt. ir šešt. 9 v.v. 12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-6969 arba (312) 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR
IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINE CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2809
Valandos pagal susitarimą
Vakarais ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL
SPECIALYBE — VIDAUŠ LIGOS
7722 S. Kedzie, Chicago 60652
Tel. 312-434-2123
Pirmd 2 v. p.p. 7 v.v. antr. 9 v.v. - 12.
ketv. 12 - 4 v. p.p. penkt. 12 - 6 v.v.

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRAUD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 myliai vakarus nuo Harlem Ave
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. RAIMUNDAS RUGINIS
Chiropraktinis gydymas nuo
nugaros, kaklo ir galvos skausmų
1025 Ogden Ave.
Lisle, IL 60532
Tel. 708-963-1410

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS
CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val. antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v.p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir
Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville, IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

KĄ REIŠKIA ESTIJOS VYRIAUSYBĖS PAKEITIMAS?

IGNAS MEDZIUKAS

Estija, užimanti 17,413 kv. mylių teritoriją, turinti 1,617,000 gyventojų, kurių tarpe estai sudaro 62%, rusai 30%, labiausiai iš visų buvusių sovietų įtakoje komunistinių kraštų pažengę laisvos rinkos ir demokratijos linkme. Jos jauna vyriausybė ryžosi drąsioms reformoms ir per šiek tiek daugiau negu trejus metus, kada išsilavinusių iš sovietinių varžtų, parodė, kad ji sugeba eiti pažangos keliu ir yra greičiausiai ekonomiškai stiprėjanti šalis. Tik Lenkija ir Vengrija, imant dėmesin gyventojų skaičių (proporcingai), turi daugiau užsienio investicijų. Vakarų ekonomistai skaičiuoja, kad 1995 m. Estijos ekonominis augimas bus didesnis negu 5 procentai, kaip buvo praėjusiais metais.

Darbu stoka, varginanti daugelį buvusių Rytų bloko šalių, Estijoje yra tik žemiau kaip 2 proc. Sostinėje Talline visiškai nėra bedarbių. Tai jau didelis pasiekimas.

Prekyba ir pramonė Estijoje auga. Infliacija yra kontroliuojama. Piniginis vienetas – kroņa – yra vienas pastoviausių Baltijos šalyse. Tačiau paskutiniai į parlamentą rinkimai parodė, kad Tautinės koalicijos ir Estijos Nepriklausomybės partijos, dar negalutinai apskaičiuavus balsus, surinko vos 7 procentus rinkimuose į 101 parlamento vietą.

Charakteringa, kad šiuose rinkimuose balsuotojai pasirinko kairiųjų Estijos koalicijos partijos ir Žemdirbių unijos kandidatus, kurie šioms grupėms vadovauja ir yra išlikę iš sovietinės eros. Jie gavo apie trečdalią balsų. Reformos partija, centristai ir dešinio sparno kandidatai irgi žymiai daugiau, negu tikėtasi, laimėjo parlamente vietą.

Jei Estija per tokį trumpą laiką pasiekė ekonominių laimėjimų, tai kyla klausimas, kodėl balsuotojai nusigręžė nuo valdančių partijų?

Nepaisant buvusio ministro pirmininko Mart Laar ir jo ministrų pasiekimų, sakoma, neapykanta naujai iškilusiems turtuoliams buvo pagrindinis motyvas, kodėl Rytų Europos šalyse reformuotojai nebuvo perrinkti į parlamentus. Taip buvo ir Lenkijoje, kai 1993 m. rugsėjo mėn. rinkėjai pasisakė už pasikeitusius (buvusius) ko-

munistus. Jais pasekė rinkėjai Vengrijoje praėjusių metų gegužės mėn. įvykusiųose rinkimuose ir Bulgarijoje gruodžio mėnesį.

„Žmonių atmintis yra labai trumpa, – pasiguođė Meri Ann Kalam, valdžios atstovė ir aktyvistė Tautinės nepriklausomybės partijos, kuri dabar yra laikoma „atpirkimo ožiu“. Mes žmonėms turime nuolat priminti, kas buvo padaryta. Turime priminti, kad mūsų jaunoms nereiškia dalyvauti Čėėnijos kare, kur rusų kareiviai kovoja. Bet mums nelengva nugalėti susidariusią nuomonę, kad turtingas taps turtingesniu, o vargšas dar labiau nuskurs.

Jos vyras, partijos vadas ir parlamento narys Tunne Kalam, balsuotojų nepasitenkinimą atgavusiose laisvė tautose prilygino bibliiniam sukilimui prieš Mozė, kai jis izraelitus išvedė iš dykumos.

Tipiška padėtis dabar yra daugelyje kraštų, pasakoję žurnalistas parlamentaras Kalam, nes žmonės tikėjosi neraičių dalykų, jog atgavus nepriklausomybę, sulauks „pažadėto žemės“ su jos gausiais vaisiais.

Psichiatras Anti Liiv šį nepasitenkinimą aiškina, kad estai, išsiblaivydami po socializmo eros, tikėjosi per daug ir per greitai, manydami, kad visi višiuomenės nariai lygiai galės turėti naudos iš ekonominių reformų.

SOVIETŲ NUSIKALTIMAI UŽMIRŠTIN

HENRIKAS KUDREIKIS

Kas savaitę nuodugnai peržiūri televizijos programų savaitraštį. Diena iš dienos vienoje iš poros tuzinų stočių pasirodo holokaustinės rūšies programa. Tik šią savaitę „Holocaust“ 4 kartus, taip pat programoje „Twilight Zone“ atsilankiusį buvusį nacių karininką staiga apsupa ir teisia tam tikros tautos teisėjai. Vartau mūsų miesto dienraštį. Visas puslapis paskirtas Anne Frank mirties 50 metų prisiminimui. Tą patį randu ir dienraštyje „Los Angeles Times“. Vakare kiekviena televizijos stotis pagrindinių žinių metu Anne Frank skiria 10-15 minučių. Pagal prancūzų ir olandų žurnalista pranešimą, Anne Frank gal egzistavo, bet jos prisiminimai – falsifikacija.

Ateinančia savaitę televizijos ekrane vėl mažiausiai du kartus holokaustininkai ir jų tarpe lenkų policininkų uniformomis apvilkti, niekad nepavargę, tariai lietuviai SS smogikai. Faktas, kad lietuviai atsisakė tarnauti SS legione. Taip pats faktas, kad joks lietuvių batalionas nedalyvavo Varšuvos sukilimo malšinime. Šiandien žodžiai „sovietai“, „Stalinas“, „sovietų komunistai“, „KGB“, „Kolya“ visiškai neminimi, skelbiant politinius judėjimus, aprašant politinius žiaurumus.

Kelių metų bėgyje atrasta daugybė sovietų žudynių kapų. Vien tik Kuropati, prie Minsko, atrasta ketvirčio milijono aukų kaulų. Panašiai 1930 m. nužudytų skaičius rastas prie Kijevo. Šie atradimai neparodyti nei viename Rusijos televizijos kanale. Šių scenų ypač vengė Amerikos korespondentai.

Niekas nenori užginti holokausto nusikaltimų. Klausimas kyla, kodėl juos matome kas savaitę net kelis kartus, bet sovietų masinės žudynės „šluojamos po kilimu“? Kuo skiriasi nacių ir sovietų žiaurumai?

Pagal Himlerio „paskutinį sprendimą“, turėjo būti sunaikintos tam tikros tautybės, tuo išvalant pasaulį nuo blogio. Tačiau sovietai pasirinkdavo aukas iš įvairių socialinių sluoksnių ir įvairių tautinių grupių. Jie dar neturėjo moderniškos žudymo technologijos, mašinerijos. Žudydavo senovišku būdu: susaudymu, badavimu, šalčiu ar marinimu įvairiomis ligomis.

Estai sumaišė kapitalizmą su socialdemokratija, kuri išsivystė tvarkingu būdu per šimtmetį Skandinavijos kraštuose, visai kitokiam fone ir aplinkybėse negu Baltijos kraštuose, kuriems buvo primestas rusiškas komunizmas.

Panašiai kaip kiti analistai išvedžioja, jis irgi prisipažino abejojant, kad pasikeitimai vyriausybėje pakeis pagrindus, einant prie rinkos reformos, nebent tik sulėtins tempą.

Tam jie įrengė vadinamas „pataisos darbo stovyklas“.

Sovietų teroro aukų skaičius daug kartų didesnis negu vokiečių nacių, ypač jei pridėsime Ukrainos bado ir deportacijų aukas. Pagal generolo Volkogonov parlamento paskirtą tyrinėtoją: nuo 1929 iki 1953 m. areštuota 21 ir pusė milijono. Trečdalis jų sušaudyta, likusieji patalpinti į gulagus, kur jų didesnė dalis mirė. Į šį skaičių neįeina Ukrainos bado ir etninę grupių aukos.

Po Stalino mirties sovietų aukų skaičiai tyčia sumažinami. Buvusių kalinių parodymai, pagal istorikus, nepatikimi, yra per daug asmeniškai ir jausmingi. Po Antro pasaulinio karo nacių sistema sunaikinta. Pasaulio žurnalistas aplankė visas koncentracijos stovyklas, kalbėjo su buvusiais kaliniais ir kankintojais. Visas pasaulis matė dujų kameras ir krūvas lavonų. Bet sovietų sistema ir toliau liko neprieinama, slapta. Tik Chruščiovo ir Gorbačiovo laikais šis tas sužinota. 1956 m. Robert Conquest buvo pirmasis žurnalistas, pradėjęs rašyti apie sovietų gulagus. Jis išleido knygą „Kolya – arktinis miestas“. Pasirodė Margarete Buber ir Gustav Herling leidiniai. Deja, šios knygos Amerikoje beveik nežinomos, nes niekur spaudoje ar televizijoje neminėtoms.

Sovietų perbėgėlis Viktor Kravčenko išleido dvi knygas, kuriose nušviečiamos sovietų darbo stovyklos. Tuo pat prancūzų žvalgybos vadai paskelbė, kad tai melas, nėra jokių įrodymų. Neigiamai atsilepta apie minėtas knygas Amerikos spaudoje, ypač kairiųjų liberalų.

1987 metais viešojoje televizijoje (PBS) Sam Keen rodė nužmogėjimo, politinės propagandos ir kraštutinumo reiškinius. Komunizmo sistemos, deja, nepaminėtos. Tačiau Amerikos politika Vietname, nacizmas, dešiniųjų išsišokimai tiksliai aprašyti. Stalinas, Mao ir Pol Pot visiškai nepaminėti.

Tokia pat sovietų žiaurumo „užmirštis“ vyrauja Amerikos aukštesniųjų mokyklų knygų tekstuose, nes jose beveik iš viso neminima Sovietų Sąjunga ir apskritai komunizmo žiaurumai. Paul Hollander („National Review“) rašo, jog per 12 metų nesutikęs Amerikos studento, kuris bent kiek žinotų apie sovietų žiaurumus. Naujieji Amerikos istorikai, kiek gali, bando sumažinti sovietų laikų nusikaltimus. Šiandien mes skaitome, kad dabartiniai Lietuvos žurnalistas neatšilikė nuo savo Vakarų mokytojų.

Danutė Bindokienė

Laiškų tyko pavojai

Maži, kasdieniniai „kurmiausiaisiai“ žmonės sunkiau perkopiami, negu tikrai aukšti „kalnai“, nes jie, kaip tas patarėlis „lašas po lašo“, sudilina kantrybę, išaukdamis daug stipresnę reakciją, negu iš šalies stebint būtų jos verti.

Vienas tokių erzinančių nepatogumų – pašto pristatymo nenuoseklumai. Juk ir „Draugas“ daugiausia nusiskundimų gauna iš skaitytojų, kad diena iš dienos nepasiekė laiku. Galbūt šio reiškinio neturėtume vadinti nepatogumais, nes kartais laiško bei kitos siuntos siuntėjas, o taip pat jo gavėjas, patiria mediaginę arba bent dvasinę žalą dėl pašto neparengtumo.

Lietuviui „rakštis akyje“ yra pašto patarnavimai – arba jų stoka – i tėvynę ir iš jos. Tai jau įsisenėjusi problema, nes sovietijos dešimtmečiais buvo lengviau „kupranugariai pralįsti pro adatos ausį“, kaip laišku iš užsienio pasiekti adresatą Lietuvoje. Niekam nebuvo paslaptis laiško cenzūra ir ilgas klaidžiojimas komunistų burokratijos užuolankomis, kol pagaliau pavykdavo išsprūsti pro „geležinę uždangą“. Laiškų kelionė iš tėvynės taip pat ejo per Maskvos sukurtus labirintus, kurių vingiuose tykojo nuolatini pavojai, kad siuntėjas bus apkaltintas bendradarbiavimu su Vakarais.

Dėl to po 1990 metų taip džiaugėmės palengvėjusiu susirašinėjimu su artimaisiais tėvynėje; dėl to šandien vėl jaučiamės taip nusivylę ir pasipiktinę, kad ryšys trukdomas ne svetimųjų, o savųjų nesąžiningumo ar kitų, mums nežinomų (galbūt tik numatomų) priežasčių. Sakoma, kad savas skausmas visuomet aštresnis, bet dėl pašto pristatymo nenuoseklumo, tarnautojų apsilėidimo, sukturno ir laiško vagysčių jau iš gavėjo dėželių kenčia daugelio kraštų gyventojai. Tų negerovių pakankamai yra ir Amerikoje, kur, kalbant apie pašto pristatymą, galima rasti tik vieną nepalaužiamą taisyklę: netolimoje ateityje laišku ir kitų siuntų kainos vėl bus pakeltos...

Pastaraisiais metais pašto tarnautojų nesąžiningumas buvo dažnai linksnuojamas žiniasklaidoje, o dabar plačiai kalbama apie pašalinis vagis,

kurie grobsto laiškus, ieškodami juose kredito kortelių, pensijų čekių, bankų sąskaitų bei kitokių svarbių informacijų, kuriomis vagys gali pasinaudoti. Ypač ieškoma laišku iš didžiųjų kredito kortelių bendrovių, kai siunčiamos naujos kortelės. „Visa USA“ duomenimis, kasdien ši bendrovė laiškuose išsiunčia 1.5 mil. naujų kortelių, o kartą per savaitę prašė gavo daugiau istaigoms, kad maždaug 25-35 tūkstančiai laišku su kortelėmis nepasiekė adresatų. Panaši situacija yra ir su telefono bendrovių kortelėmis, kurias vagys naudoja, skambindami į svetimus kraštus, o sąskaitos ateina tikriesiems savininkams, niekad nesulaukusiems nei laiško, nei kortelės.

Neseniai New Yorke sugauti du rusų tautybės imigrantai, vogę laiškus iš pašto dėžučių daugiabučiuose Manhattan namuose. Vienas mėgo skambinti į Maskvą vogtos kortelės numeriu; kortelės savininkas gavo daugiau kaip 7,000 dol. sąskaitą. Policija vagių automobilį rado šimtus įvairių finansinių dokumentų, priklausantių daugybei žmonių, negavusių jiems siųstų laišku. Federalinis saugumas ir vietinės policijos istaigos įvairiomis priemonėmis kovoja su piktadotojais pačioje paštų sistemoje ir už jos ribų, bet uždavins nėra lengvas. Taip pat kredito kortelių bendrovės stengiasi apsidrausti, kad jų laišku nepatektų į pašalinis asmenų rankas. Tiesa, sugautiems vagims bausmės nėra labai „triuškinančios“. Pvz., vienas minėtų emigrantų nubaustas 10 dol. bauda ir metams sąlygine bausme. Jis jau išvyko atgal į Rusiją. Antrasis dar teblaukia teismo, bet jo advokatai tikisi taip pat švelnias bausmes.

Reikia manyti, kad ir mūsų tėvynėje su pašto pristatymo nesklundumais yra griežtai kovojama. Rodos, galima norėti, kad, parašius laišką, užlipinus reikalaujamo dydžio ženkluką, imetus į pašto dėžutę, per tam tikrą laiką jis pasieks tą, kuriam skirtas. Kai reikia ieškoti privačių asmenų, keliaujančių į Lietuvą, ir prašyti, kad nuvežtų artimiesiems laišką, „kažkur kažkas“ negerai... Tačiau laišku grobstymas ar koks kitoks sunaikinimas yra netoleruotinas ne tik Lietuvoje, bet ir visuose kituose kraštuose.

Lietuvos generalinio prokuroro pavaduotojas organizuotam nusikalstamumui tirti susitinka su New Yorko federaliniais prokuroriais 8.m. vasario viduryje. Iš kairės: Artūras Paulauskas, kriminalinio skyriaus vedėjas Valerie Capruni, specialių bylų prokuroras Robert Stolz ir organizuoto nusikalstamumo skyriaus vedėjas Mearns Geoffrey.

IŠ IPATĖLIO ŠNEKTŲ

JURGIS JANKUS

47

– Dabar einam namo, – paragino. – Mačiau jūsų vežimas jau įsuko į kiemą, tai tuoj bus ir mūsiškis. Pakilom. Kai ėjom pro jaujos galą, prisitaikiau eiti Ipatėliui iš tos pusės, kad jis būtų tarp manęs ir jaujos. Ką žinai, kada velnias iškiš ranką kur pro plyšį ir įsitrauks į krosnį. Kai jau praėjom, pasakiau: – Velnias turbūt ant krosnies miega. Dabar nešalta, nereikia krosnies kurti. Ipatėlis stabtelėjo ir atsisuko į mane. – Ką kas šneka, tegu šneka, jeigu jiem patinka, o jaujoi jokių velnių nėra. – Nėra. Tai jau išlėkė. – Nežinau. Išlėkė, ar neišlėkė, bet dabar ten jokio velnio nėra. – Nėra?! – nustebau. – Būk ramus, nėra! Jeigu norėsi kitą sykį nueisim pažiūrėti. Nueitumėm ir dabar, bet tavęs jau namie laukia. Ar nematai? Tėvas išėjęs į kiemą jau dairosi. Bėk!

Tėvas tikrai kieme dairėsi, ir aš pasileidau tekinas. Bet ir bėgdamas vis grįžtelėjau pažvelgti, ar Ipatėlis tebėra, ar velnias dar jo neįsitraukė jaujon. Tėvai parsivežė ir tėtą su tetėnu. Teta Darata buvo mamos sesuo. Ji man į kišenę supylė visą sauja saldinių su popieriuokais, o tetėnas Mykolas – molinė dūdelė. Po pietų tėvas ji išsivedė į laukus, parodyti kaip viskas auga, mama susėdė daržely ir pradėjo šnekėti. Žinojau, kad jų šneka nepabaigiama, bet vis tiek atsėdau pasienyt ant suoliuko, pašvilpavau dūdelę, pažiūrėčiau sal-

dainių popieriuokus ir vis žvilgčiojau, ar neatsikels teta, ar nenuėis kur. Tada pribėgėčiau prie mamos ir paklausčiau, ar Storpisrščio jaujoje velnio tikrai nebėra, bet teta nė nemanė keltis. Tai pakilau aš. Nuėjau į pakluonę, palipau ant tvoros. Toli laukelio gale, jau prie upelio stovėjo tėvas su tetėnu. Tetėnas ką nors pasakoję, skėtriodamas rankomis. Kai ką imdavo pasakoti, jis visada imdavo skėtriotis. Teta net pasakydavo: „Mykolai, Mykolai, ar gerklės neužtenka, kad dar ir rankomis reikia makaruoti. Jau kai imi šnekėti, tai kaip Kiaunės malūnas“. Tėvas niekada nemostogudavo. Jis ir dabar stovėjo tiesus ir, matyti, klausėsi, ką tetėnas aiškina, o gal ir moko, kur ką ir kaip galima daug geriau padaryti. Atsėdėm ant viršutinės karties ir ėmiau pūsti dūdelę. Abiejose antelės pusėse buvo po skylutę ir, deliodamas ant jų pirštus, galėjau išraižyti paprastą melodiją. Pakluonių takučiu pamačiau ateinantį Nikšų berną. Jis iš atlidų grįžo gerokai pavėlavęs. Jis visada mane pašnekindavo ir dabar nepraniūrino pro šalį, bet sustoję, pasirėmė ant tvoros.

– Kas dūdelę parvežė? Mama? – Teta Darata. – O, tai turite svečių. Ar ką padarei, kad išvijo į pakluones. – Nepadariau. Žiūriu, kur tėtė su tetėnu. Bernas pažiūrėjo. – Matau ir aš, kaip tas tavo tetėnas skėtriojasi. O saldinių turbūt neparnešė? – Parnešė. Va, – ištraukiau porą iš kišenės. – Tik tokių? Tai tau ir tetėnas su teta. O aš, va, koki, – ištraukė toki iš kišenės didelį, keturkampį, užlankstytas galais, ne užskaitas, kaip tetos. Žinojau, kad tie daug skanesni už tuos su užskaitas galais, tik ju retai tetedavo matyti. – Ragauk, – paskatino ir pasmakė kepurę ant

dešinės ausies.

– O Storpisrščio jaujoje velnio ir nebėra, – staiga pasakiau.

Buvau norėjęs klausiti. Ir mamos, ir tėvo norėjau klausiti. Kai bernas sustoję, ir jo norėjau klausiti, bet dabar staiga išsoko tvirtinimas. Ir toks staigus, kad bernas vienu rankos mostelėjimu savo kepurę atitiesė.

– Ar išvijai?

– Kur aš... Ipatėlis sakė, kad nebėra. Sakė, kad niekada ir nebuvo, – dar pridėjau.

– Ipatėlis, – išsišiepė ligi pat ausų ir dar vieną saldinių išsiėmė. – Tą norėjau nunešti Monikai, bet dabar šė, imk ir valgyk. O Ipatėlis... Tu juo labai netikėk. Matė, kad tu to velnio labai bijai, tai ir pasakė, kad nėra.

– Tai jis tebėra?

– O kur jis dings? Matyt velnių karaliui ką padarė, kad tas net pasiūlyditi į pragarą neleidžia, tai ir vargsta senoj jaujoj. O žinai, kad vargas ir piktumą kelia. Te dar vieną, – padavė dar vieną saldinių, – valgyk ir apie tą jaują nesisukinėk. Niekada negali žinoti, kada senam velniui pasitumas užels.

Paplojo per kelį ir nuėjo. Eidamas kepurę vėl ant dešinės ausies pakreipė. Tėvas su tetėnu perlipo per upelį ir lipo į kalvelę, kur mūsų miežių rėžis jau buvo pradėjęs širmuoti. Atsivyniojau saldinių. Buvo skanus. Kad ilgiau užtektų, kandau po trupinėli ir žiūrėčiau popieriuoką su raiteliu ant kupranugario. Pro Nikšos vyšnių šakas buvo matyti nušiuvers ir vietomis pasamanojęs Storpisrščio jaujos stogas. Pradėjo imti baimė, kad senas velnias gali kyštelėti ranką po tas šakas ir mane nuo tvoros nusikelti. Jauja buvo toli, kas gali žinoti, kaip toli velnias gali pasiekti. Aną sykį Darata pasakė, kad visam pasauly nėra tokios vietos, kur velnias nepasiekty.

Nejaukumo pagautas, nušokau nuo tvoros ir,

baigdams saldinių, sugrįžau atgal. Tik šį kartą nebesėdau ant suoliuko, bet šalia mamos. Atsėdėm ir ėmiau žiūrėti saldinių popieriuoką su žmogumi, jį manant ant kupranugario. Netruko jį pamatyti ir teta.

– Tai iš kur tu tą gavai? – paklausė imdama popieriuoką iš rankos. – Ar tetėnas tokį davė?

– Ne. Nikšų bernas.

– Tokį brangų. Už ką jis tau?

– Davė tris, – iš kišenės išėmęs parodžiau kitus.

– Ką tu jam prizadėjai?

– Sėdėjau ant tvoros. Jis pro šalį ėjo ir davė. Va tą, – parodžiau su žmogumi, galvą balta skara apsisukusiu, – sakė norėjo nešti Monikai, bet atidavė man.

– Nikšų merga, – įterpė motina. – Visi šneka, kad po Kalėdų vestuves kels. Gal susipyko, kad jos saldinių vaikui atidavė.

Bet man Monika visiškai nerūpėjo. Aš jos net pribitojau. Kur pagavusi, pradėdavo kutenti, o aš tada kutę labai bijojau. Tai kai tik ėdvi apie Moniką ir berną kalbą lyg ir baigė, aš tetai įterpiau savo:

– Ipatėlis sakė, kad Storpisrščio jaujoj velnio nebėra, o Nikšų bernas sakė, kad tebėra ir tebetvyko ką nors pagauti. Aš jo ranka gali ligi čia pasiekti?

– Žinai, kad tu paklausiau Ipatėlio. Jis daugiau žino. O ką bernas gali žinoti?

– Bet jis sakė, kad tikrai yra. Ir kad labai toli gali pasiekti.

– O tu neklausyk. Prisiklausęs ir naktį bijosi užmigti, – įterpė mama. – Nebežinau, Daratėl, į ką tas mūsų vaikas ir nusidavė. Visokiom pasakom galva pramušta.

Ji visą kalbą apie velnius gal čia pat ir norėjo baigti, bet ne teta. Ji pavėlė ranka seniai kirptus mano plaukus.

(Bus daugiau)

VATIKANO RADIJAS APIE GEN. KONGREGACIJĄ

34-oji Jėzaus draugijos Generalinė kongregacija Romoje baigėsi šv. Mišiomis Gesu bažnyčioje trečiadienį, kovo 22 d.; 220 jėzuitų iš 60 šalių 77 dienas svarstė savo uždavinius ir veiklos kryptį, patvirtindami ankstyvesnių tokių suvažiavimų nuosprendžius, paremtus Vatikano II dvasia. Tokiems saskrydžiams nėra nustatyti tarpai — prieš šią kongregacijos vyko 1965, 1974 ir 1983 metais.

Kongregacijoje dalyvavo beveik visų 90 provincijų provincijalai, būstinėje pareigą einantieji ir rinkti atstovai, kurių visuomet privalo būti dauguma, nes kongregacija yra vienuolijos aukščiausias vienetas. Lietuvos-Latvijos provincijai atstovavo kun. Antanas Saulaitis.

Dalyviai apskaičiavo, kad kiekvienas turėjo perskaityti ir apsvarstyti apie 1900 psl. projektų bei pagalbinių medžiagų, neskaitant trijų teisyne laidų ir 16-kos komisijų vidaus raštų. Bendruose posėdžiuose kompiuterio duomenimis buvo 950 balsavimų už asmenis bei dokumentus. Visuotiniuose posėdžiuose buvo kalbama 47% angliškai, 31% ispaniškai, 15% prancūziškai, 6% itališkai ir 1% vokiškai. Komisijose bei rateliuose, aišku, buvo kalbama ir kitomis kalbomis. Nenuostabu, nutarta, kad visi turi išmokyti angliškai, o jeigu anglų gimtoji kalba — ispaniškai.

Kokie pagrindiniai klausimai aptarti ir nuspręsti? Pusė dėmesio skirta teisynei, pagrįstam popiežių patvirtintais įkūrimo raštais šv. Ignaco laikais ir steigėjo parašytomis Konstitucijomis. Anksytesnes povatikanines kongregacijos jau nustatė, kad pirmą kartą jėzuitų uždavinys, „padėti sieloms“ moderniais laikais, reikšia „ugdyti tikėjimą, kuris skatina teisingumą“. Šis saskrydis papildė, dėmesį kreipdamas į uždavinį mainyti kultūrų plotmėje dialogu, rūpestingą vertinimą ir pastangas Evangeliją įkūnyti tiek moderniam, tiek tradicijai žmogui suprantamu būdu. Visa tai, aišku, sutampa su šv. Tėvo rūpesčiu imtis naujosios evangelizacijos trečiojo tūkstantmečio išvakarėse.

Išleistos Konstitucijas papildančios gairės yra įkvepiančių minčių ir pritaikomų nuostatų derinys. Iš didesnių teisinių naujovių yra padidintas vienuolijos vyresniojo tėvo Generolo patarėjų ratas iš šešių į dvyliką, kad būtų atstovaujami žemynai bei kultūros; parapijos pirmą kartą įtrauktos į jėzuitams tinkamų darbų sąrašą; švietimo srityje pabrėžtas ne tik 160-ties jėzuitų aukštojo mokslo ir daugybės vidurinio mokslo įstaigų įnašas, o taip pat pradinės bei priešmokyklinės mokyklos įstaigos ir liaudies švietimas. Numatyta, kad suvažiavimai rečiau vyks, tačiau pirmą kartą dabar dalyvavo broliai jėzuitai, o ateityje turės teisę būti renkami, nes ligi šiol tik kunigai galėjo vienuolijos provincijoms atstovauti.

Antroji darbo dalis buvo vadinamieji dekretai — nuo-

sprendžiai kai kuriais rūpimaisiais klausimais. Pirmą kartą vienuolijos 450 m. istorijoje yra dokumentas apie parapijas, apie jėzuitų bendradarbiavimą su pasauliečiais, apie susižinojimo priemones, apie moterų vaidmenį Bažnyčioje ir visuomenėje. Dokumentai, kurie ilgumu yra nuo vieno iki septynių psl., yra 24, suskirstyti į penkias veiklos sritis.

Pirmoji dalis — apie jėzuitų uždavinius, pavadinta „Kristaus misijos tarnystė“; čia išsamūs raštai apie teisingumą, kultūrą, tarpreliginį dialogą. Antroji dalis — jėzuitų gyvenimo broūžai, glaudžiai su uždaviniais susiję: kunigystė, jėzuitai broliai, skaisčių, neturtas, pašaukimų skatinimas.

Trečioji dalis — „Bažnyčioje“ su gairėmis apie nusistatymą Bažnyčioje tarnauti, ekumenizmą, bendradarbiavimą su pasauliečiais, moterų vaidmuo. Ketvirtoji dalis — apie tam tikras darbo sritis: komunikacijos kultūra, intelektualinis darbas, universitetai, kitoks švietimas, parapijos, ekologija. Paskutinioji, penktoji dalis skirta valdymo klausimams: bendradarbiavimas tarp provincijų, bendri darbai Romoje (kaip Grigaliaus universitetas, Šv. Rašto institutas, Rytų Bažnyčios institutas ir kt.), nuostatai apie kongregacijas, gairės tolimiesiems narių ugdymui, ypač būsimųjų ar esamų vyresniųjų. Visi dokumentai baigiasi jėzuitų veikimo broūžų apžvalga.

Nuosprendžiai bus redaguojami, vertimai patikrinti ir ne-trukus pasieks jėzuitus. Pats teikimas turi būti naujai išverstas ir už kelių mėnesių pasieks provincijas. Aišku, kas įmanoma, reikalinga ir lietuvių kalbon išversti.

Svarbi suvažiavimo dalis yra pats bendravimas tarp asmenų, atskridusių iš viso pasaulio, su įvairiausia patirtimi ir skirtingiausiais darbais. Jeigu vien tik paminėti tuos, kurie ką nors su Lietuva ir lietuviams bendra turi, sąrašas gan ilgas. Pavyzdžiui, Ekvatoriaus jėzuitas domisi lietuvių jėzuitų darbu, sovietiniais laikais vykusiu Kazachstane; Guatemalos jėzuitas nori žinių apie jėzuitus sovietų laikais pogrindyje; kiniečiai rūpi Bažnyčios perėjimas iš priešpaudos į pasaulinę kultūrą, nes Kinijos katalikams reikės panašius dalykus išgyventi; japonas specialistas renka medžiagą apie lietuvių jėzuitų švietimo įstaigas nuo XVI amžiaus, o amerikietis istorikas nori tas vietas Lietuvoje, Latvijoje bei Gudijoje aplankyti. Kadangi lietuvių jėzuitai studentai mokosi Vokietijoje, Austrijoje, JAV, Kanadoje, Italijoje, Anglijoje, yra reikalų aptarti; Urugvajaus, Australijos, JAV, Indijos, Kanados, Zimbabvės provincijalai pažįsta jų šalyse dirbančius lietuvius jėzuitus. Kiti pažįsta lietuvių kilmės žmonių savo šalyse, pvz., Kolumbijos sostinės Bogotos burmistrą Mockų.

Įvertindami suvažiavimą, nariai pasisakė, kiek svarbu buvo ilgesnį laiką bendrauti su

Los Angeles, CA, Draugo fondo vajuos komitetas. Sėdi iš kairės: ižd. Alfonsa Pažiūrienė, garbės pirm. ir globėjas prel. Jonas Kučingis, renginių vadovė Angelė Vaičekauskienė; stovi: koordinatorių Vytautas Vidugiris, vicepirm. Karolis Milkovaitis, pirm. Vytautas Šeštokas, II vicepirm. Ričardas Ringys. Komitetui dar priklauso sekretorė Liūda Avižonienė.

PIRMASIS „DRAUGO“ BANKETAS

Los Angeles, CA, įsisteigęs Draugo fondo vajuos komitetas, kurio tikslas yra padėti išlaikyti vienintelį pasaulio užsienio lietuvių dienraštį. Komiteto garbės pirmininkas ir globėjas yra prelatas Jonas Kučingis; Vytautas Šeštokas — pirmininkas, Karolis Milkovaitis — vicepirmininkas, Ričardas Ringys — antras vicepirmininkas, Vytautas Vidugiris — vajuos koordinatorių, Liūda Avižonienė — sekretorė, Alfonsa Pažiūrienė — išdininke ir Angelė Vaičekauskienė — parengimų vadovė.

Los Angeles „Draugo“ vajuos komitetas rengia iškilmingą banketą š.m. balandžio 23 dieną, sekmadienį, per Atvelyki,

kitų kultūrų jėzuitais ir patirti esminę tikėjimo bei vienuolijos dvasios vienybę. Išsiskirstydami, aišku, vieni pas kitus kviečia ir visi skuba namo prie darbų, kuriuos už juos tris mėnesius kiti turėjo dirbti.

A.S.

Šv. Kazimiero parapijos salėje. Bankete kviečiami dalyvauti visi lietuvių, nepaisant, ar jie yra DF nariai, ar ne. Tie, kurie pareiškė savo norą įstoti į fondą, bus mielai priimti. Tačiau ir tie, kurie dar nesate pasirengę tapti DF nariais, taip pat yra mielai kviečiami dalyvauti šiame bankete. Savo dalyvavimu paremsite ne tik šio banketo pasisekimui, bet padėsite ir „Draugo“ egzistencijai.

Šio parengimo metu įstojuosiems naujiems nariams su 200 dolerių įnašu, vyru ir žmonai, bus duodami nemokamai du įėjimo ir vaizių bilietai.

Los Angeles gali didžiulius turėdamas puikų vyrų kvarteta, kuris yra pagarsėjęs ne vien tik Amerikoje, bet yra gerai žinomas ir Lietuvoje. Jie per šį DF vajuos banketą atliks savo gražių dainų programą nemokamai, viską aukodami „Draugui“ paremti.

I šį banketą yra pakviesta ir savo sutikimą davę atvykti iš

Čikagos „Draugo“ vyr. redaktorė Danutė Bindokienė. Šis dalyvavimas yra ori ir maloni proga, ją sutikti asmeniškai ir pabendrauti su puikia „Draugo“ redaktore, kurios dėka šis dienraštis nuspelnė geriausio užsienio lietuvių dienraščio vardo.

Banketo metu bus pagerbti visi Los Angeles DF nariai — anksčiau įstojusieji ar tapę nariais renginio metu.

Todėl visi Los Angeles ir apylinkių lietuvių kviečiami šiame bankete dalyvauti ir paremti mūsų „Draugo“ dienraštį. Įėjimo auka — 15 dolerių asmeniui. Stalų rezervacijos prašome daryti iš anksto pas Angelę Vaičekauskienę telefonu (213)662-3559, arba pas Vytautą Vidugirį, telef. (310) 377-3192.

Puikios vaišės, sutikti mieli draugai ir pažįstami šioje pirmoje pavasario sekmadienio šventėje išes daug malonumo ir įvairumo pirmą kartą rengiamame „Draugo“ bankete Los Angelės mieste.

Vytautas Šeštoka

CLASSIFIED GUIDE

FOR RENT

lėnuojamas 5 kamb. 2 mieg. apšildytas bt.; baldytuvai, ir virimo plyta; 71 St. ir Washenaw apyl. \$425 [mėn. + 1 mėn. „security dep“ ir „lease“. Kreiptis [Alm]: 312-476-8727.

MISCELLANEOUS

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-778-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

10%—20%—30% pigiau mokėsit pas mus už apdraudą nuo ugnies, taip pat ir už automobilio draudimą.

FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- MLS kompiuterių FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veitui
- Perkame ir parduodame namus
- Apartamentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

HELP WANTED

LAMCO LANDSCAPING & MAINTENANCE CO.
Washington, D.C.

Ieško darbininkų pjauti žolę pradėdam balandžio mėn. Pradinė alga \$8 [val.]; būtina turėti darbo leidimą (work permit). Parūpinsim butą veitui gyventi kartu su kitu lietuviu. Kreiptis prieš balandžio mėn.: **Aleksas, tel. 202-244-2373**

UNIVERSAL HOME CARE AGENCY

Positions available: nannies, companions, elder care, housekeepers.
Tel. 312-237-0076

GENERAL AUTOMOTIVE
R & R reikalinga; pilnas laikas. „Benefits“. Turi būt patyrę šiame darbe, turėti įrankius ir susikabinti angliškai. Darbovietė miesto pietvakariuose. Kreiptis: **T.R.S. 708-348-2005**

DAINŲ ŠVENTĖS VAIZDAJUOSTĖ

Prisiminkite praeitos vasaros Dainų šventę Alvido Buklio nufilmuotoje ir Vidos Kuprytės suredaguotoje aukštos kokybės VHS juostoje.

Kaina tik \$25

Čekius siųsti:
Lithuanian R. Catholic Federation of America
4545 W 63 Street
Chicago IL 60629
arba
Lithuanian World Community Foundation
1059 Maple Grove Dr. N.W.
Grand Rapids MI 49504

„DRAUGO“ KONCERTAS

1995 m. balandžio 2 d., sekmadienį

Jaunimo centre, Čikagoje

Solistė
Dana Stankaitytė

Čikagos lietuvių operos choras

Solistė
Margarita Momkienė

Solistas
Jonas Vaznelis

Solistai
Nata Aukštuoliene, Genovaitė Bigenyte,
Aldona Buntinaitė, Lilija Kopūstaitė,
Bronius Maciukevičius, Vaclovas Momkus,
Eglė Rūškstelytė-Sundstrom
Gražina Stauskaitė, Antanas Tveraga

Koncertmeisteriai
Manigirdas Motekaitis ir Ričardas Sokas

Dirigentas
Alvydas Vasaitis

No One Offers You More of Eastern Europe!

Over the past few years, LOT Polish Airlines has established the most comprehensive network of destinations in Eastern Europe, with Warsaw as the strategic hub. The network is conveniently linked with LOT's transatlantic route, giving passengers from New York, Newark and Chicago easy access

to Riga, Tallinn, Moscow, St. Petersburg, Kiev, Lvov, Minsk and VILNIUS, LITHUANIA.

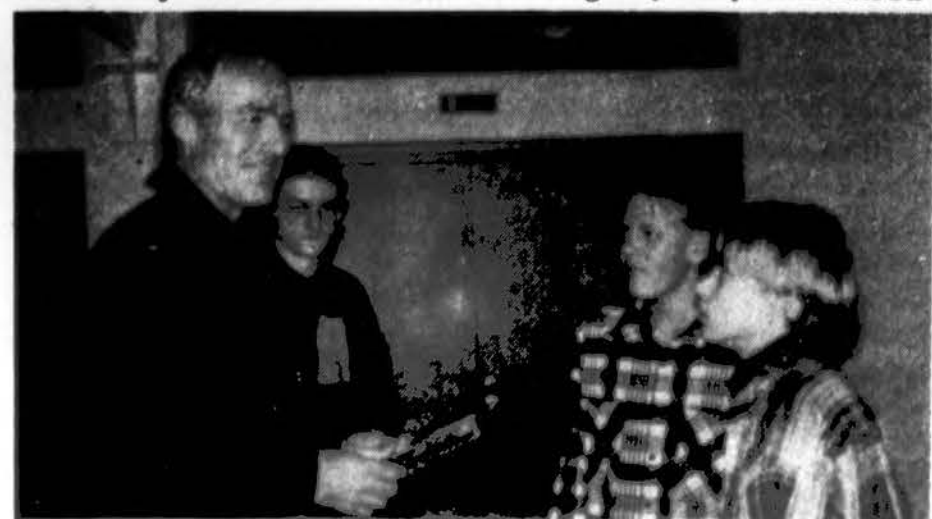
Take advantage of LOT's low fares, the luxury of LOT's fleet of new Boeing's and ATR's and the comfort of the new international terminal at Warsaw Okęcie Airport. Make your reservations today!

Information, reservations and ticket sales at the offices of LOT POLISH AIRLINES or your local Travel Agent.

New York: 212-869-1074.
Chicago: 312-236-3388.
Los Angeles: 213-934-5151.

Montreal, P.Q.: 514-844-2674.
Toronto, Ont.: 416-236-4242.
Toll-free: 800-223-0593.

Kun. Hermanas Šulcas, iškeliaudamas į savo gyvenvietę Ruandoje, aplanko Vasario 16 gimnazijos mokinius. Nuotr. Merytės Šmitienės

Iš užsienio lietuvių spaudos

„ATEINA MOTERYS“

„Dirva“, Cleveland, Ohio

Paaškejo, kad Lietuvos moterys nei komunistės, nei socialistės, nei tautininkės, nei demokratės, nei fašistės, nei i kairę, nei i dešinę. Tiktai moterys! Tąskas.

Naujai įkurta partija sveikinti atskubėjo Kazys Bobelis. Jis visados šliejasi prie valdančios partijos. Gal numato, kad moterų partija valdys. Tarybos pirmininke išrinkta verslininkė ir poetė Teišerskytė. Labai apdairus žygis. Kur nebus verslo bus poezija, kur nebus poezijos bus verslas.

Europos, Amerikos ir kitų kontinentų moterys labai nusiminusios ir susigėdusios. Kaip tokia maža Lietuva galėjo mus pralenkti? Ypatinai pyksta amerikietės. Mes tiek metų kariavome dėl balsavimo teisės, o apie partiją ir nepagalvojome. Kur mūsų vadės? Kaip jos tą praleido?

Kaip ten bus ar nebus, bet Guines rekordų knygoje Lietuva bus pirmoji, įsteigusi moterų partiją.

„L.K.B. KRONIKOS STEBUKLAS“

„Darbininkas“, Brooklyn, NY

Kai kalendoriuje pamatai kovo 19 dienos datą, taip ir susimąstai: kas galėjo tikėtis, kad viskas taip susiklostys. 1972 m. kovo 19 d. pasirodė „Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikos“, slapto pogrindžio laikraščio, pirmasis numeris. Idealistai, išėję kovoti prieš baisią žmogaus vergiją, tikėjo, kad jie išleis tik 10 numerių, visi bus pasodinti į kalėjimus, ir taip baigsis ši istorija. Per 12 metų išėjo 64 „Kronikos“ numeriai. Iš jų Amerikos krantus pasiekė tik 62. Per 10 metų už „Kronikos“ leidimą suimta ir nuteista 13 asmenų.

„Kronikos“ išleidimas davė pradžią visai pogrindžio spaudai, kuri suvaidino svarbų vaidmenį, griauiant Sovietų imperijos pamatus.

Šia proga prisimenamas ir mūsų laikraščio vaidmuo. „Kronika“, patekusi į Ameriką, pirmiausia ir patekdavo į „Darbininko“ redakciją. Čia ji buvo aptvarkoma, perfotografuojama, perrašoma ir platinama. Iš pat pradžių, kai pasklido pirmos žinios apie pogrindžio spaudą, tai buvo sensacija. Pirmosios spaudos konferencijos tuojau turėjo didelį poveikį.

Didelį vaidmenį atliko prof. Juozas Brazaitis, tada dirbęs „Darbininko“ redakcijoje. Jis ir sukūrė „Kronikos“ biuletenį rinkinio visą architektūrą. Jo idėja buvo leisti rinkinius atskirais numeriais, juos kuo plačiausiai paskleisti, tuoj organizuoti vertimus į kitas kalbas.

Prof. J. Brazaitis mirė 1974 m. lapkričio 28 d. Tokie tomiai ir toliau buvo leidžiami. Iš viso išleista 7 didžiuliai tomiai. Tai lietuvių vargų, kančių ir didžiųjų trėmimų istorija.

Gyvename neramiais laikais. Ir toliau vyksta kova tarp blogio ir gėrio. Ir netikėtai aukštai pareigūnais, kurie didžiuliose straipsniuose ir gražybingose kalbose bando nuslėpti tiesą, kalbėdami vien tik apie vis gerėjantį gyvenimą Tėvynėje. Neleiskime, kad į Lietuvą grįžtų gražus melas. Geriau pasirinkime karčią, nuogą tiesą. Juk tik ji įpareigos mus visus kartu dirbti keičiant ir kuriant. Kristus yra pasakęs: „tiesa jus padarys laisvus“.

„MISIJONIERIUS VĖL GYVENA VILTIMI“

„Tėviškės žiburiai“, Ont., Canada.

Ko dauguma piliečių nesuprato, rinkdami naujai pasivadinsią komunistų partiją? Nesuprato, kad visa komunistinė sistema, išnaudojusi milijonus pavergtųjų, iš esmės yra susikūrusi ant melo, apgaudinėjimų ir kyšių pagrindo. „Blatas“ buvo jų įrankis „anais gerais laikais“, o kyšiai šiandien išlaiko tą supuvusią sistemą, kurios vadaai gyvena gerai tik jų dėka. Jų vaikai lanko vakarietiškus universitetus, jie turi sąskaitas užsienio bankuose, gerus namus, brangiausius kailinius, puikų importuotą maistą. Vien vardo pakeitimas nereiškia atsakymą senųjų principų!

Štai aiški užduotis demokratiniams partijoms ir politikams: parodyti tautai, kad valdžios parazitai, ar tai būtų rinktieji, ar nerinktieji biurokratai, čiulpią ekonominį krašto kraują ir veda jį į krizę. Štai politinės programos bazė, kurią visas kraštas puikiai mato ir kenčia nuo jos. Tikrieji demokratai šia sovietine tradicija gali pasinaudoti siekdami laimėti rinkimus, nes didžioji gyventojų dauguma susiduria tik su to lygio pareigūnais.

Štai ką galėtų pažadėti rinkimų atveju ir turėtų įgyvendinti demokratinės partijos valdžios struktūroje:

1. Mes, kandidatai ir partijos, pasižadame niekada nepriimti kyšių.

2. Netoleruosime nė vieno savo pareigūno, kandidato ar nario, imančio ar duodančio kyšius.

3. Darysime viską, kad tie, kurie duoda ir tie, kurie ima kyšius, nesvarbu kurios partijos, būtų nubausti nedelsiant.

4. Bet kuris mūsų, nubaustas už kyšių davimą ar ėmimą, bus automatiškai išmestas iš partijos; reikalausime, kad tuoj pat atsistatydintų iš valdžios pareigų. Mes tokių nepriimsime ir iš kitų partijų.

„PABALTIEČIŲ TAUTINIAI CHARAKTERIAI IR JU IŠEIVIJA“

„Laisvoji Lietuva“, Chicago, IL.

Lietuvių politiniai vadovai pabrėžia moralines vertybes politikoje ir visuomeniniame gyvenime, tačiau normaliam gyvenime prasielkia su kasdieninio gyvenimo realybe ir sugyvenime su kaimynais. Dabartiniu laiku moralinių vertybių savoka aiškina taip, kaip atskirom grupėm yra naudingiau.

Latviai savo veiklą remia įstatymais, nuostatais, stengiasi supaprastinti tarptautinių santykių sprendimus, kurie yra pagrįsti įstatymais. Be to, pridūda didelį svarbumą deryboms.

Estų vadovai žiūri į tarptautinių santykių sprendimą, kaip kad žaidimą, pagrįstą derybomis, kuriose nedidelis ir silpnas gali laimėti prieš galingesnį, bet ne taip gudrų ar sukta.

Pripažinus šiuos svarbiausius tautinius charakterio bruožus, bendraujant su estais ar latviais, reikia turėti galvoje charakterių skirtumus ir pagal juos atitinkamai elgtis. Žinoma, tas yra pagrindinis diplomatinės dėsni, kuris sovietinėje santvarkoje buvo pamirštas, bet dabar yra būtina reikalingas.

• „Draugas“ šviečia, „Draugas“ kviečia, „Draugas“ mus visus paliečia.

Vasario 16 dieną Lietuvos vėliava keliama prie rotušės Juno Beach, Floridoje. Iš k. — Albina Tomkienė, dr. Vytautas Majauskas ir Bronė Jucienė. Nuotr. J. Garlos

ATSIŪSTA PAMINĖTI

VERTINGAS ŽURNALAS

Norėčiau trumpai supažindinti su Lietuvoje anglų kalba leidžiamu žurnalu „Lithuania in the World“. Žurnalas yra vakarietiškos kokybės ir turinio, ir iliustracijų atžvilgiu, pozityviai pristatydama Lietuvą kitataučiams. Turinys yra populiarus žanro, suskirstytas į šešis skyrius: istorijos (Lietuvos), gamtos, ekonomijos, meno, sporto ir gyvenimo būdo (lifestyle). Vyriausias redaktorius, rašytojas Stasys Kašauskas yra buvęs Aukščiausiosios Tarybos atstovas ir vyriausias „Atgimimo“ redaktorius. Kruviniojo sekmadienio metu 1990 m. sausio 13 d. jis lankėsi Čikagoje bei Los Angeles ir gynė Lietuvą amerikiečių spaudoje. „Lithuania in the World“ išleina šešis kartus per metus, kainuoja 39 dol. metams, žurnalas spausdinamas Danijoje, yra remiamas Lietuvos Oro linijos ir keleiviams dalinamas nemokamai. Jį galima užsiprenumeruoti, siunčiant asmenišką čekį šiuo adresu: „Lithuania in the World“, T. Vrublevskio, 2600 Vilnius, Lietuva, telefonas ir faksas 61-35-21.

Zigmas Viskanta

• „Lituanus“, The Lithuanian Quarterly, 1995 m. nr. 1. Pavasaris. Šio numerio redaktoriai — Antanas Klimas ir Robertas Vitas su būriu redaktorių kolegijos narių, o taip pat asmenų, atlikusių įvairius paruošiamuosius žurnalo leidimo darbus. Administracijos našta nuo pat „Lituanus“ pradžios neša Jonas Kučėnas. Šiuo numeriu žengiami į 41-sius žurnalo gyvavimo metus (leidžiamas anglų kalba Čikagoje). Turinį sudaro William R. Schmalstieg, Arnoldo Voketaičio, Romo T. Viesulo, Vik Markulio straipsniai, taip pat plati Algirdo Sabaliaus knygos „Iš kur jie: pasakojimas apie žodžių kilmę“ recenzija (W. R. Schmalstieg), nemažas „atsiūsta paminėti“ skyrius. Kaip visuomet, „Lituanus“ yra aukšto lygio, dėmesio vertas žurnalas, leidžiamas 4 kartus per metus. Administracijos adresas: 6621 S. Troy St., Chicago, IL 60629-2913.

• „Pasaulio lietuvis“. 1995 m. kovas. Leidžia Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba. Redaktorius Bronius Nainys, 7 Glenview Lane, Lemont, IL 60439. Tel.: (708) 257-8714, fax: (708) 257-9010. Administratorė Baniūtė Kronienė, 6428 Ridge Rd., Clarendon Hills, IL 60514. Tel.: (708) 968-0184.

• „Laiškai lietuviams“, 1995 kovas. Leidžia tėvai jėzuitai Čikagoje. Redaktorius — Juozas Vaišnys, SJ. Administratorė — Marija A. Jurkutė. Red. adresas: 2345 W. 56th Street,

Chicago, IL 60636-1098. Tel.: (312) 737-8400.

Tai mėnesinis religinės ir tautinės kultūros žurnalas. Šiame numeryje kun. Jonas Boruta, SJ, rašo apie Vilniaus Jėzuitų gimnazijos istoriją, paskaitė V. Duimos straipsni, sužinosime apie Kryžių kalno Lietuvoje atsiradimą, rasime V. Bagdanavičiaus, A. Brazauskienės rašinių religine tematika, redaktoriaus J. Vaišnio „Kalbos“ skyrelį, kt. aprašymus. Žurnalas iliustruotas kun. K. Liuimos, SJ, nuotraukomis iš Marijos Kankinių Karalienės koplyčios ir prie jos esančių kryžių Utenoje.

• „Kazys Bizauskas 1893-1941“. Antroji knyga. Pranas Zundė. Išleido Lietuviškos knygos klubas, Čikaga. Spaudė „Draugo“ spaustuvė.

Kazimieras Bizauskas buvo vienas pirmųjų lietuvių tautinio atgimimo šauklių, kurie prikėlė Lietuvą laisvam gyvenimui I Pasaulinio karo metais ir dėjo jos valstybingumo pamatus. Knygoje aprašomas trumpas, bet iškilus K. Bizausko gyvenimo kelias, pasibaigęs Lietuva praradus nepriklausomybę. Bizauskas — vienas iš Lietuvos ateitininkijos pradininkų, Lietuvos Tarybos, vėliau — Lietuvos Valstybės tarybos narys, Vasario 16-tosios akto signataras, gabus diplomatas, atstovavęs Lietuvą eilėje pasaulio valstybių.

Knyga gausiai iliustruota dokumentinėmis nuotraukomis. Gaunama „Draugo“ knygyne.

• „Nuo Dusios iki Tiberio“. Atsiminimai. Ladas Tulaba. III tomas, Roma, 1995. Spaudė „Draugo“ spaustuvė.

Autorius pratarmėje apgailestauja, kad šioje knygoje yra daug kalbos, stiliaus netobulumų, kad, galbūt, reikėjo atsakyti citatų. Tačiau knyga buvo rašoma praėjus daug metų nuo aprašomų įvykių, todėl kun. L. Tulaba norėjo kiek galima objektyviau vertinti to meto nuotakas. Autorius knygoje citavo ir tuos žmonių pasisakymus, kurie buvo jam pačiam skaudūs, pridėdamas savo paaiškinimą, kad skaitytojas galėtų suvokti tikrą tiesą.

Knyga gaunama „Draugo“ knygyne.

• „Trimitas“, 1995 m. sausis. Leidžia Lietuvos Šaulių sąjunga. Redaktorius Pranas Abelkis. Redakcijos adresas: Laisvės alėja 34, 3000 Kaunas, Lietuva.

Tai mėnesinis žurnalas, kuriame rašoma šaulių gyvenimo temomis, nušviečiamos Lietuvos kariuomenės problemos. Šiame numeryje gausu aprašymų apie Lietuvos Kariuomenės dienos renginius, aprašomi užsienio lietuvių, Kanados bei Amerikos, šaulių renginiai. Skyrelis „Susipažys-

tame“ svečiai — Vytauto Didžiojo Kauno šaulių rinktinės vada. Žurnale gausu įdomių nuotraukų.

• „Baltosios pelytės keliuonė i Mėnulį“. Danutė Bindokienė. II laida, 1995, Čikaga. Išleido JAV LB Švietimo taryba, parėmė Lietuvių fondas. Spaudė „Draugo“ spaustuvė.

Puiki dovana mūsų mažiesiems skaitytojams. Knygelėje aprašomi mažosios pelytės Cyplos nuotykių bei nesėkmės prieš patenkant į Mėnulį. Knygelė iliustruota Elenos Brazytės iliustracijomis, gale pateikiamas Vidos Brazaitytės paruoštas žodynas, kuriame paaiškinami kai kurie lietuviški išsireiškimai, žodžiai silpniau mokantiems kalbą lietuviškams. Ši knygelė vaikams tikrai „numalšins“ lietuviškos literatūros alkį.

Gaunama „Drauge“.

„DANGAUS ŠAUKSMAS“

Parašė Algimantas Žilinskas. Išleido Kaišiadorių vyskupijos leidykla, 6,000 egz., 187 psl.

Tai talentingai plunksną valdančio intelektualo išpažintis. Autorius, bolševikų okupacijos metu baigęs Kauno kunigų seminariją, buvo išventintas kunigu. Eilę metų sėkmingai darbavosi Džūkijoje, bet prarado tikėjimą, metė kunigystę, vedė šaunią lietuvaite, išaugino dvi dukreles, baigė inžinerijos, (elektronikos) mokslus, gavo tarnybą ir apie save atsisveikinimą su kunigyste parašė knygą: „Žemės šauksmas“ (Vilnius, 1979 m., 222 p.)

Komunistai jį vertė skaityt ateistines paskaitas, bet jis spyrėsi. Jis matė kaip bažnyčia skriaudžiama, kaip kankinami kunigai: A. Svarinskas, S. Tamkevičius ir kt., dirbę tikinčiųjų teisėms ginti komitete.

Ilgainui jis buvo priverstas gerai apsigalvoti. Kilo įtampa tarp jo, tarp žmonos, dukrelių, uošvės. Jo motina, verkdama kelius apsikabinus, meldė grįžti į kunigystę. Jis sunkiai susirgo, pergyveno dvi širdies atakas. Ėmė daugiau galvoti apie gyvenimo prasmę. Prisiminė savo geruosius profesorius — kan. K. Žitkų, prel. Pr. Kuraitį ir kt. Ligoninėje jam daug šilumos parodė kard. S. Sladke-

DRAUGAS, trečiadienis, 1995 m. kovo mėn. 29 d.

51

vičius, prel. J. Vasiliauskas. Jis pajuto, kad jo širdis jau su Bažnyčia, o pamažu ir protas išvelgė gilesnę gyvenimo prasmę religiniuose įsitikinimuose, tikėjime Dievu.

Tapo tikinčiu, lankančiu pamaldas, einančiu išpažinties ir komunijos. Jis net įsijungė į Sąjūdį, vedantį kovą dėl Lietuvos laisvės.

Dabar jis parašė knygą „Dangaus šauksmas“, kurio tituliname puslapyje, po antraštės, yra įrašyti sv. Augustino žodžiai: „Nerami mano siela, kol neatsilsės Tavyje, Viešpatie“.

Knyga įdomi. Tai ne vien jo asmeninė išpažintis, bet ir įžvalgus to laiko įvykių Lietuvoje aptarimas.

J. Pr.

Pranešame giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad mūsų mylimas Sūnus ir Brolis

A.†A. RIMAS JUOZAS SAKEVIČIUS

apleido šį pasaulį ir iškeliavo Amžinybėn 1995 m. kovo 19 d.

Gimė 1955 m. vasario 17 d. Čikagoje. Liko dideliu nuliūdime žmona Lisa, sūnus Kevin ir dukrelė Danielle, tėvai Gražina ir Gėdimas Sakevičiai, sesuo Vida, broliai Kestutis ir Audrius su šeimomis ir daugybė gimičių Amerikoje, Kanadoje ir Lietuvoje. Palaidotas Conway, Arkansas kovo 22 d. Prašome prisiminti a.a. Rimą Juozą Sakevičių savo maldose.

Nuliūdę tėvai, sesuo ir broliai.

Mielam klubo nariui

A.†A. VYTAUTUI STRIKUI

mirus, jo žmonai JOVITAI, sūnams RAIMUNDUI ir ALGIRDUI su šeimomis bei giminėms reiškiamo gilia užuojauta.

Cicero Lietuvių Medžiotojų ir Žuautojų klubas

Mylimam Tėvui ir Seneliui

A.†A. VYTAUTUI STRIKUI

mirus, jo sūnui ALGIUI STRIKUI, žmonai VIOLETAI, „Žiburėlio“ tėvų komiteto pirmininkei, ir „Žiburėlio“ auklėtiniams — ALEKSIUKUI IR TOMUKUI — reiškiamo gilia užuojauta ir kartu liūdime.

„Žiburėlio“ Montessori mokykla

KĄ DARYTI, JEI...?

„Ką daryti, jei mano artimieji mirę toli nuo namų? Ką daryti, jei aš mirčiau kažkur?... Ką mano šeima darytų...? Ką daryti, jei...“

Nestebėtina, kad žmonės rūpinasi ką daryti, jei...? Mes visi esame judri visuomenė: darbo reikalais keliaujame po visą kraštą, daugelis pensininkų gyvena pensininkų apylinkėse, toli nuo savo vaikų. Tačiau nenusiminkite — Mes galime jums padėti! Nelaimės atveju mes galime būti jūsų patarėjai ir pagalbinkai, nežiūrint nuotolių.

Kaip? Mes priklausome „The Inman Group“ Amerikoje didžiausiai grupei specialistų, kurie gali mirusį atvežti ar nuvežti į bet kokią krašto vietovę. Jūs paskambinate mums, mes paskambiname jiems — ir viskas sutvarkyta!

Patarimas: Pakalbėkime apie jūsų šeimos reikalus ir nuspręskime, kaip jūs norėtumėt tvarkytis nelaimės atveju. Kelios minutės sutauptys jums ne vieną skausmo ir rūpesčio valandą.

CHICAGO

PALOS HILLS

PETKUS & SON MARQUETTE FUNERAL HOMES, LTD.

Mūsų šeima patarnauja jūsų šeimai nuo 1929 metų
ANTHONY B., DONALD A., & DONALD M. PETKUS
312-476-2345

CICERO

LEMONT

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

„Tai smagu, merginos“ – prisipažins sol. Vaclovas Momkus, kai kartu su Lijana Kopūstaitė ir Lietuvių operos mišriu choru sekmadienį, balandžio 2 d., 3 val. p.p., Jaunimo centre užtrauks ariją iš Orff „Carmina Burana“. Ir Jums visiems bus smagu, jeigu atsilankysite į „Draugo“ koncertą. Bilietus galima įsigyti iš anksto dienraščio administracijoje ir „Seklyčioje“.

Našlių, našliukų ir pavienių klubo susirinkimas įvyks balandžio 7 d., 1 val. po pietų, Kojak salėje, 4500 S. Talman Ave. Kviečiame į klubą jungtis visus pavienius lietuvius. Po susirinkimo bus vaišės.

Gal žiemos šalčiams besiaučiant, nepastebimai priaugote kelis svarus ir nenorėtumėte taip pasirodyti šią vasarą su maudymosi kostiumėliu? „Saulutė“, Lietuvos vaikų globos būrelis, visus nuoširdžiai kviečia į neapmokamą mankštos valandėlę šeštadienį, balandžio 1 d., 9:30 val. r., Pasaulio lietuvių centre: į sunkvežimį reikia pakrauti 250 siuntinių vaikams Lietuvoje. Nuoširdžiai prašome galingius padėti, ypač jaunus, patrauklius vyrus, susirinkti PLC apatinėje mašinų statymo aikštėje prie kondominiumų įėjimo. Tai ne balandžio pirmosios „šposas“, o proga sveikai pasimankštinti ir atlikti gerą darbėlį.

Muz. Ričardas Sokas ruošia Švč. M. Marijos Gimimo parapijos chorą religiniam koncertui, kuris įvyks sekmadienį, balandžio 9 d., 2 val. p.p., parapijos bažnyčioje Marquette Parke. R. Sokas diriguos chorui koncerto metu; vargonuos muz. Manigirdas Motekaitis.

Sol. Algirdas ir Aldona Brazaiai, sveikina „Draugą“ metinio koncerto proga. Negalėsimi patys koncerte dalyvauti, atsiuntė 50 dol. auką. Nuoširdžiai dėkojame.

Ar jau įsigijote bilietus į „Draugo“ koncertą? Jūs galite gauti dienraščio administracijoje ir „Seklyčioje“, o koncertas bus sekmadienį – jau šį sekmadienį, balandžio 2 d., – Jaunimo centre. Laukiame visų!

x Balandžio 1 d., šeštadienį, 5 val. p.p. „Tėviškės“ parapijos bažnyčioje, 6641 S. Troy, Chicago, IL įvyks iškilii muzikų – smuikininko Raimundo Katiliaus ir pianisto Leonido Dorfmano – religinių kūrinių koncertas. Kviečiame visus atsilankyti į šį skirtinį aukšto meninio lygio renginį. Auka \$8.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 779-5162
14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. (708) 301-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Gibaitis
6247 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 1-312-766-8700
Kriminaline Teise

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
4536 W. 63th Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel.: 312-284-0100
Valandos pagal susitarimą

Tradicinį Velykų stalą Pasaulio lietuvių centras Lemonte visuomet ruošdavo per Atvelykį (sekmadienį). Kadangi šiemet tą sekmadienį, balandžio 23 d., yra „Dainavos“ ansamblio didelė šventė – 50 metų gyvavimo jubiliejus, o „Dainava“ per tuos 50 metų mus džiugino savo giesmėmis ir dainomis, tad PLC renginių komitetas, vertindamas ansamblio labai didelį indėlį į lietuvių kultūrą, ir norėdamas, kad visi galėtume toje didingoje šventėje dalyvauti, tradicinį Velykų stalą ruošia **balandžio 22 d.**, šeštadienį, 5 val. p.p. Rezervacijoms prašome skambinti: Vilei Marchertienei 708-985-7216 arba Aldonai Palekienei – 708-448-7436. Auka 10 dol.

Pentadienį, kovo 31 d., 8 val. vak., Balzeko Lietuvių kultūros muziejus rengia dr. Loretos Višomirskytės paskaitą apie stereotipus mūsų tautiečių Lietuvoje mąstyme sovietiniais laikais. Prelegentė aptars neigiamus šio stereotipinio galvojimo rezultatus, tačiau, kaip oficialios ideologijos buvo propaguojama, dažnai sukeldavo ir priešingo pobūdžio efektus, nes dalis Lietuvos žmonių instinktyviai ar sąmoningai tapo atstumta nuo oficialių tezių, neigiamai reagavo į juos supančią aplinką. Šiuo metu dr. Višomirskytė dirba Morehead State University, Kentucky valstijoje. Ji yra kelių studijų, daugiausia susietų su Vakarų Europos literatūra, autorė. Po paskaitos – vaišės.

Balandžio 2 d., po 11 val. r. šv. Mišių Pal. Jurgio Matulaičio misijoje, vyks „Grandies“ tautinių šokių ansamblio „vaikų ratelių“ virtinukų pietūs. Visi kviečiami, nes bus proga ne tik skaniai papapildyti, bet paminti šio ilgamečio ansamblio – ir mūsų jaunimo – pastangas puoseleli lietuviškus tautinius šokius.

Sol. Dana Stankaitytė, su sol. Jonu Vazneliu ir Antanu Tveraga, elektriniai vargonais pritariant Manigirdui Motekaičiui, atliks ištrauką iš Gounod „Fausto“ operos – finalą, trio ir apoteozę. Tai galėsime išgirsti „Draugo“ koncerte balandžio 2 d., 3 val. p.p., Jaunimo centre.

x LEMONTE, PL centre, TRANSPAK istaiga veikia kiekvieną savaitę: penkt. 3 v. p.p. - 7 v.v., šešt. 10 v.r. - 3 v. p.p., sekmd. 8:30 v.r. - 2 v. p.p. Tel. 708-257-0497 arba 312-436-7772.

x Dar nevelu pasiųst velykinį siuntinį į Lietuvą per Baltia Express tik reikia jį pristatyti iki balandžio 5 d. Daugiausia sužinosite pasiteiravę nemokamu tel. 1-800-SPARNAI arba 1-800-772-7624. Baltia Express, 3782 W. 79 St., Chicago, IL 60652.

x Siuntiniai į Lietuvą laivu per TRANSPAK. Skubiems siuntiniams – AIR CARGO. Maisto siuntiniai nuo \$29 iki \$98. Produktai aukštos kokybės. Du populiariausi tai \$39 šventinis siuntinys ir 55 sv. įvairaus maisto už \$98. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.

x Norint pirkti bei parduoti sklypus ar namus, prašome kreiptis į Vyt. ar Genę Beleckus, 540 Ambassador Ct., Sunny Hills, FL 32428, tel. 904-773-3333.

Partizanų-tremtinių dainos vienetas „Šilas“ po sėkmingų gastrolių Čikagoje, Lemonte, Cicero, Detroit, Clevelande ir Toronte ketvirtadienį, kovo 30 d., 11:30 val. r., nuo „Seklyčios“ Čikagoje išvyksta į O'Hare aerodromą skrydžiui į Lietuvą. Būtų gražu, kad susirinktu lietuvių būrelis jų išlydėti.

„Sveikiname ir linkime sėkmės. Tegyvuoja „Draugas“ – taip rašo Amerikos Lietuvių taryba, atsiuntusi 50 dol. dienraščio paramai metinio koncerto, įvyksiančio jau šį sekmadienį, 3 val. p.p., proga. ALTO raštinė yra 6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL. Ačiū už auką!

ALTO Čikagos skyriaus valdybos ir tarybos posėdis šaukiamas kovo 31 d., penktadienį, 6 val. vak., ALTO centro patalpose (Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje, 6500 S. Pulaski Rd.). Visi valdybos ir tarybos nariai raginami dalyvauti, nes tai paskutinis posėdis prieš darbo konferenciją ir reikia aptarti daug svarbių reikalų. Atskiri pakvietimai nebus siunčiami.

Sol. Jonas Vaznelis kartu su Lietuvių operos vyrų choru atliks stovyklos sceną iš V. Bellini operos „Norma“, o Dainą Stankaitytę girdėsime P. Mascagni operos „Cavalleria Rusticana“ ištraukoje, dainuojant ariją „Eidamas kareiviauti“. Kviečiame visus ateiti sekmadienį į „Draugo“ koncertą Jaunimo centre ir pasiklausti.

Dar kartą primename savo bendradarbiams, o ypač korespondentams, aprašantiems kurį renginį: pasitikrinkite dalyvių pavardes, kad paskui nereikėtų atitaisinėti ir išvengtume žmonių nepasitenkinimo. Štai vel du pavyzdžiai: apie neseniai įvykusią JAV LB Švietimo tarybos konferenciją rašant, Kriaučeliūnų vardo Vaikų namelių vedėjos vardas turėjo būti ne Laima, bet Jolanta; aprašant Kovo vienuoliktosios šventės iškilmes, buvo paminėta, kad uniformuotiems šauliams su vėliavomis vadovavo A. Paukštė, bet tą pareigą atliko šaulių rinktinės garbės šaulys Juozas Gurevičius. Norime pabrėžti, kad redakcijai neįmanoma visų pažinti, visur dalyvauti ir savo akimis matyti, kas ką atlieka, turime pasitikėti rašančiųjų patikimumu. Taip pat prašome rengėjų pateikti savo korespondentams tikslias informacijas.

x A. a. Daivos Murinienės atm. „Lietuvos Vaikų vilties“ darbus parėmė šie asmenys: D. Elsbergienė, J. Mauersberg, S. Gritėnas, M. Rudaitienė, J. ir G. Haruš, L. ir A. Paugiai, K. Paugys, O. Rakauskienė, B. ir K. Markai, O. Didžbalienė, A. ir V. Bendoraitis, A. ir R. Didžbaliai, L. ir R. Šmulskščiai, dr. E. Repšys, L. Puodžiūnas, Z. ir L. Poderiai, A. Rimienė, J. Mieliulis, R. Kazlas, A. Buntėnas, J. ir O. Stoškai, D. ir L. Vasiiliauskai, J. Butvila, T. ir N. Jarai, Draugai iš Motorola, Reilly šeima, J. Hume ir M. McClure, Eposito šeima, J. Ball, A. Louis, M. DeBartolo, R. ir N. Bono, P. ir W. Knudson, L. ir D. Campbell, B. D'Amore, Natale šeima, Teisius ir Kristina Murinas. Dėkodami už \$1,009 auką išreiškiame gilią užuojautą.

x A. a. agr. Juozo Galinio atm. „Lietuvos Vaikų vilties“ globojamiems vaikams su ortopedine negalia, šie asmenys atsiuntė \$100 auką: Pranė Šotienė, Rūtos Dudzik ir Danos Jaros šeimos. Dėkodami už aukas, šeimai, giminei, draugams ir pažįstamiems išreiškiame gilią užuojautą.

x A. a. agr. Juozo Galinio atm. „Lietuvos Vaikų vilties“ globojamiems vaikams su ortopedine negalia, šie asmenys atsiuntė \$100 auką: Pranė Šotienė, Rūtos Dudzik ir Danos Jaros šeimos. Dėkodami už aukas, šeimai, giminei, draugams ir pažįstamiems išreiškiame gilią užuojautą.

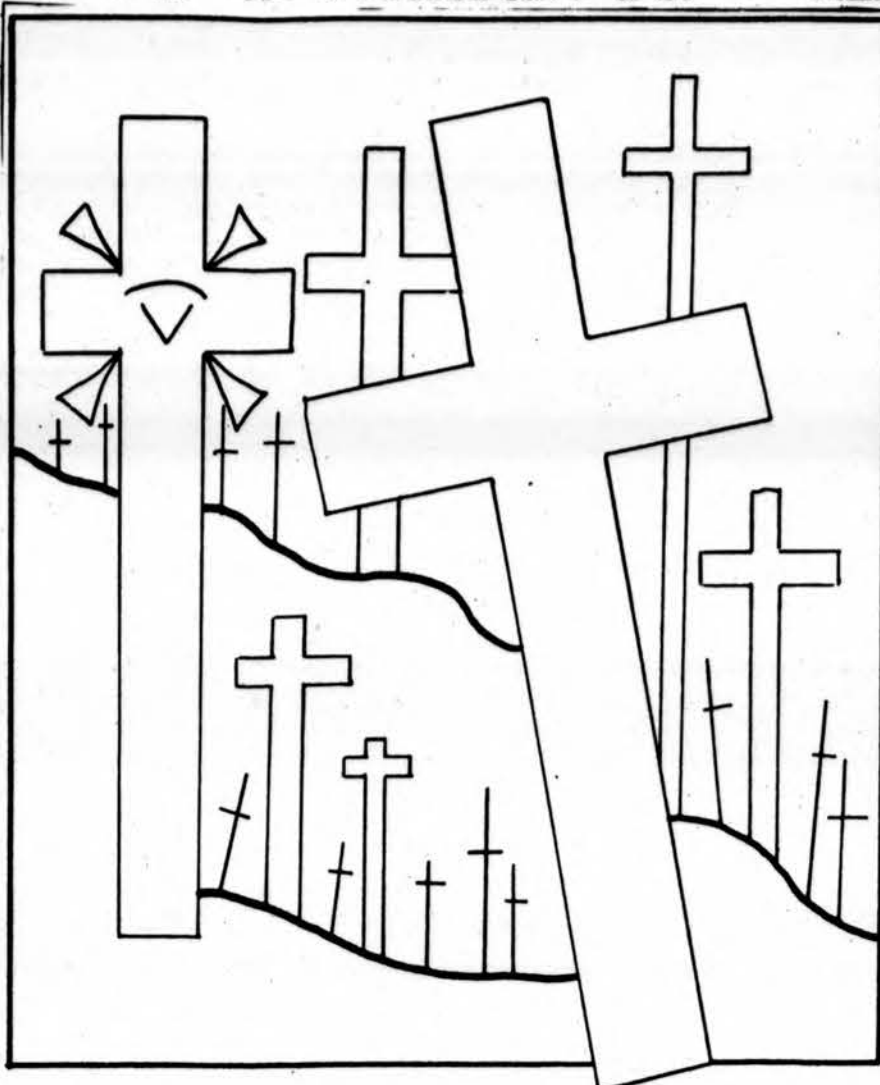
x A. a. agr. Juozo Galinio atm. „Lietuvos Vaikų vilties“ globojamiems vaikams su ortopedine negalia, šie asmenys atsiuntė \$100 auką: Pranė Šotienė, Rūtos Dudzik ir Danos Jaros šeimos. Dėkodami už aukas, šeimai, giminei, draugams ir pažįstamiems išreiškiame gilią užuojautą.

Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

ŽVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus

Kryžių kalnas Lietuvoje. Kryžius yra Gavėnios simbolis. Piešė Beatrice Sturonaitė

SIJONĖLIS

Man nupirko sijonėlį puštą, Gražų kaip kopūstą! Man labai jįsai patinka. Tikrai, kaip kopūstas!

Į darželį mane lydi Tėtė ir mamytė. Kartais brolis tinginėlis, Kartais dar ir sesė.

Atsikėlus iš lovelės Apsirengsiu rūbelius – Greitai, greitai per kiemelį, Aš keliausiu pas vaikus.

Rita Ivonytė, Utenos „Saulės“ gimnazijos 6 kl. mokinė.

KAIP MANO SENELIAI ATVYKO Į AMERIKĄ

Nors mano močiutė ir senelis užaugo Lietuvoje, jie vienas antro ten nepažino. Iš tikrųjų, mano močiutė gimė Amerikoje. Jos tėveliai buvo atvykę į Ameriką, kad mano prosenelis galėtų užsidirbti pinigų, nes tais laikais Lietuvoje buvo sunkus gyvenimas. Kai mano močiutė buvo tik dviejų metų amžiaus, jos tėvelis labai susirgo ir mirė. Mano močiutė su dviem vaikais grįžo į Lietuvą. Ten mano močiutė užaugo kaime. Ji gyveno prie vandens malūno, kuris priklausė jos mamai. Jos mama, mano močiutė, Lietuvoje ištekėjo už mokytojo ir susilaukė dar vieno sūnaus. Prasiėjęs Antram pasauliniam karui, močiutė buvo bebaigianti gimnaziją. Rusams okupavus Lietuvą, visi bėgo nuo jų. Močiutė pasakojo, kad jie daug daiktų sudejo į dežes ir užkasė į žemę. Susikrovę keletą reikalingų daiktų į vežimą jie bėgo nuo rusų, manydami, kad greit grįš namo. Taip neįvyko. Atsirado Vokietijoje. Kadangi močiutė buvo gimusi Amerikoje, jai buvo lengviau atvykti į Ameriką. Ji su savo broliu atvyko į New Yorką. Greit atvažiavo jos mama ir antras brolis. Jie visi apsigyveno Pittsburgė.

Mano senelis gimė Lietuvoje. Jis ten baigė Karo mokyklą ir, rusams užpuolus Lietuvą, buvo savanoris – partizanas. Po karo ir jis atsirado Vokietijoje. Ten baigė inžineriją. Tada atvyko į Ameriką.

ZUIKIAI IR VARLĖS

Kartą zuikiai susirinkę į vieną vietą, ėmė skųstis savo gyvenimu, kad esąs pavojingas, pilnas baimės, kad juos naikina ir žmonės, ir šunys, ir ereliai, ir daugelis kitų gyvūnų. Geriau esą vieną kartą mirti kaip visą gyvenimą drebėti. Taip nusprendė, pasileido bėgti į pelkę, pasiryžė šokti ir nusiskandinti. Bet čia varlės, ratu apie tą balą sutūpusios, išgirdo bėgančių zuikių dundesį ir sušoko į liūną (balą). O vienas zuikis, pasirodęs nuovokesnis (gudresnis) už kitus, pasakė:

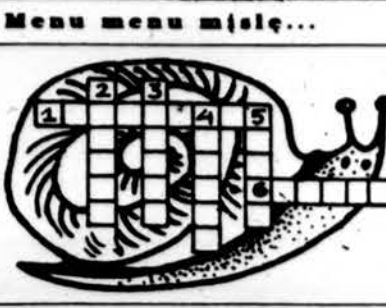
– Sustokite, broliukai, nedarykite patys sau nieko pikto; matote, kad yra ir už mus bailiesnių gyvūnų.

Pasakėčia rodo, kad nelaimingieji nusiramina, pamate, kad kitų dar didesnės bėdos.

Ezopas

GALVOSŪKIS NR. 129

(Žiūrėkite piešinėlį)

1. Eina be kojų, muša be rankų. 2. Eina į girią, į namus žiūri, eina namo, į girią žiūri. 3. Eina eina takeliu, su visu nameliu. 4. Pilna klėtėlė baltų vištelėlių. 5. Mėsos kumeliukas, kaulinis pilvukas. 6. Kas žiemą žaliuoja, o vasarą ruduoja? 7. Sekdami piešinėlio numerius, ten išrašysite atsakymus. (5 taškai)

Atsiuntė Gaja Bublytė

GALVOSŪKIS NR. 130

1. Kokio amžiaus buvo žmogus, nusileidęs ant mėnulio? 2. Kokiu greičiu ant mėnulio amerikiečiai važinėjo specialiu automobiliu? 3. Kokia temperatūra yra ant mėnulio? 4. Kiek lengvesnis tampa žmogus nusileidęs ant mėnulio? 5. Kokio aukščio bangos būna Baltijos jūroje? Už teisingus ir plačiau paaiškintus atsakymus – 10 taškų, o už trumpus ir apytikrius – 5 taškai.

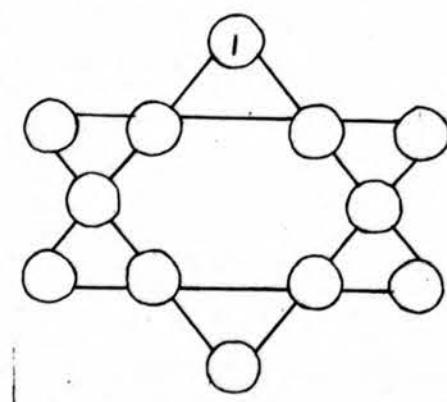
Atsiuntė kun. dr. E. Gerulis

GALVOSŪKIS NR. 126

Kodėl Jėzus pasitraukė iš neapygventas vietas prieš pradėdamas skelbti žmonėms savo mokslą? (5 t.)

GALVOSŪKIS NR. 127

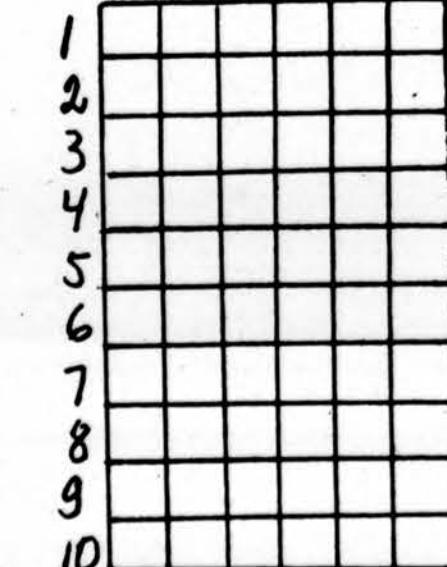
(Žiūrėkite brėžinėli)

Į apskritimus įrašykite skaitmenis nuo 1 iki 12. Taip skaitlines sutvarkykite, kad kiekvienoje 4 apskritimų eilėje sudėję skaitmenis, gautumėte 26 sumą. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 128

(Žiūrėti brėžinėli)

Į brėžinėli reikės įrašyti 10 žodžių, kiekvieną su šešiomis raidėmis, pagal duotas reikšmes. Tų žodžių skiemenys yra surašyti atskirai, jie yra sumaišyti, jums reikės pasirinkti, kurie tinka žodžiams.

Žodžiai: 1. gėrimas, 2. senoviskas įrankis žemei arti, 3. gyvūlys, naudojamas jojimui ir kitiems darbams, 4. didelis kariuomenės vienetas, 5. gyvūlys, panašus į arklį ilgomis ausimis, 6. indas su ša vandeniu ar kitam skysčiui laikyti, 7. kas labai gerai viską pjauna, 8. arklio uodegos ar karčių plaukas, 9. atžala kitu žodžiu, 10. atmetas, nereikalingas daiktas.

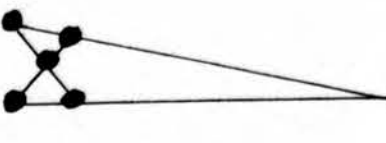
Skliemenys: ar, at, ark, ba, ma, ar ta, klas, ta, at, lys, ar, au, a, mi, ga, a, ja, šu, si, a, las, tas, tis, trus, so, aš. (5 taškai)

GALVOSŪKIO NR. 106 ATSAKYMAS

To = pas, prie. 2. Too = per, per daug. 3. Tot = mažas kiekis ar daiktas, gurkšnelis, suma, skaičius, susumuoti, sudėti. 4. Toot = trimito, rago garsas, garvežio ar garlaivio švilpukas. Trimituoti, pūsti raga, švilpti.

GALVOSŪKIO NR. 108 ATSAKYMAS

Žiūrėkite brėžinėli.

GALVOSŪKIO NR. 109 ATSAKYMAS

Langeluose žodis Vilnius. Kiti žodžiai: vakaras, Bijotai (vietovė, kur yra Baubliai), Galvutė, vienuoma, Kurpius, Stalius, Švarkas. Gali būti ir kiti žodžiai. Visi atsiųstieji bus užskaityti.

GALVOSŪKIO NR. 110 ATSAKYMAI

1. Vytautas Didysis nevalgė bulvių ir pomidorų, nes jo gyvenimo laikais Europoje šių daržovių dar nebuvo. Po Vytauto mirties (1430), teko laukti apie 300 metų, kol bulvės pasiekė Lietuvą. (L.E. 3-351). Pomidorai iš Meksikos Europą pasiekė kunigaikščio Mikalojaus Radvilos laikais, o Lietuvą dar vėliau. (E. Brit. 22-67, 1968). 2. Iš Jeruzalės Roma ir Maskva maždaug vienodame atstume. 3. Lietuvos šachmatų meistras Mikėnas yra nugalėjęs Aliochiną (L.E. 29-294). 4. Jogailos laikais Europoje šakuciu dar nebuvo. (E. Brit. 9-625, 1968). 5. Arčiau iš Brazilijos į Liberiją, negu iš Vilniaus į Madridą.